

Billund
kommune

Miljøgodkendelse af svineproduktion

Søgårdvej 121, 7250 Hejnsvig

Marts 2022

Dato: 07-03-2022

Teknik og Miljø

Erhverv og Affald
Jorden Rundt 1
7200 Grindsted

Tlf. 7972 7200

www.billund.dk

Sagsnr.: 21/13714

Ks.: PNI

Sagsbehandler:

Mette Hammershøj

Tlf. 7972 7101

landbrug@billund.dk

INDLEDNING	3
EJENDOMS- OG VIRKSOMHEDSOPLYSNINGER	3
HØRING	3
GODKENDELSE AF HUSDYRPRODUKTIONEN PÅ SØGÅRDVEJ 121, 7250 HEJNSVIG	4
AFGØRELSENS OMFANG OG FORUDSÆTNINGER	5
ØVRIGE FORHOLD	5
IKKE-TEKNISK RESUMÉ	6
VILKÅR	9
GODKENDELSENS UDNYTTELSE OG VARIGHED	13
OFFENTLIGGØRELSE MV	14
KLAGEVEJLEDNING	15
MILJØTEKNISK BESKRIVELSE OG VURDERING	16
INDLEDNING	16
BESKRIVELSE OG VURDERING AF DET ANSØGTE PROJEKT	16
Husdyrbrugets beliggenhed	17
Stalde og produktioner	18
Gødningsproduktion og -opbevaring	20
BAT-betinget ammoniakemission fra anlægget.....	20
Foder	22
Energi- og vandforbrug.....	23
Affald	23
Spildevand.....	24
PROJEKTETS PÅVIRKNINGER AF OMGIVELSERNE – LUGT, STØJ M.M.	25
Lugt.....	25
Støj, rystelser og transport	27
Støv, fluer og skadedyr	29
Lys	30
Landskab og kulturmiljø	30
Driftsforstyrrelser og uheld	32
PROJEKTETS PÅVIRKNINGER AF OMGIVELSERNE – NATURMÆSSIGE FORHOLD	33
Anlæggets nærhed til kategori 1- og 2-natur	34
Ammoniakdeposition i naturområder fra anlægget.....	34
Ammoniakpåvirkning af kategori 1- og 2-natur	35
Natur omfattet af Habitatbekendtgørelsens regler, herunder Kategori 1-natur....	36
Påvirkning af arealer omfattet af Naturbeskyttelseslovens § 3, herunder Kategori 3-natur	36
Påvirkning af beskyttede arter (Bilag IV fredede, rødlistede og gullistede)	37
Bilag IV arter	37
BEDSTE TILGÆNGELIGE TEKNIK (BAT)	39
OPHØR	41
ALTERNATIVE MULIGHEDER	41
SAMLET VURDERING	42
BILAG	43

Indledning

Billund Kommune meddelte den 18. december 2009 miljøgodkendelse til udvidelse og drift af svineproduktion på Søgårdvej 121, 7250 Hejnsvig. Der er godkendt et husdyrbrug med 9.100 slagtesvin, 30-105 kg, i alt 273,65 dagældende dyreenheder (DE). Afgørelsen blev meddelt efter § 12 i den dagældende Husdyrbruglov¹.

Virksomheden har nu ansøgt om miljøgodkendelse af ejendommens samlede produktionsarealer i henhold til reglerne i nugældende Husdyrbruglov². Der indgår ikke bygningsmæssige ændringer og udvidelser i ansøgningen, udover at et mindre areal i en eksisterende stald inddrages til hestebokse.

Billund Kommune har derfor udarbejdet en ny godkendelse på baggrund af en ansøgning modtaget via Husdyrgodkendelse.dk. Godkendelsen meddeles i henhold til § 16 a, stk. 2, i Husdyrbrugloven, da der godkendes staldanlæg med over 2.000 stipladser til slagtesvin, dvs. der er tale om et IE-brug.

Miljøgodkendelsen fastlægger de vilkår, der skal gælde for Søgårdvej 121, 7250 Hejnsvig. Vilkårene sikrer, at driften af husdyrbruget kan ske uden at påvirke miljøet væsentligt.

Miljøet skal i denne sammenhæng forstås som omgivelserne i bred forstand, herunder befolkning, flora og fauna, vandmiljø, landskab og kulturhistorie samt resourceforbrug.

I forbindelse med udarbejdelsen af miljøgodkendelsen, har Billund Kommune lavet en miljøteknisk beskrivelse og vurdering af husdyrbruget. Vurderingen omfatter i overensstemmelse med § 34, stk. 2 i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen³ alle etableringer, udvidelser og ændringer af husdyrbruget, der er godkendt, tilladt eller afgjort efter anmeldelse inden for de seneste 8 år.

Den miljøtekniske beskrivelse og vurdering danner baggrund for afgørelsen om miljøgodkendelse, herunder de stillede vilkår. Den miljøtekniske beskrivelse og vurdering fremgår af det nedenstående.

Ejendoms- og virksomhedsoplysninger

Afgørelsen vedrører husdyrbruget på Søgårdvej 121, 7250 Hejnsvig, *matrikel nr. 4b, Klink By, Hejnsvig*. Ejendomsnummeret er 530 000 7455. Husdyrbrugets placering er vist i bilag 1. Bedriftens CVR nr. er 30621662. Husdyrbruget ejes og drives af Søren Krogh Kristensen, Søgårdvej 121, 7250 Hejnsvig.

Høring

Høring af ansøgningen

Ansøgningen om miljøgodkendelse blev i overensstemmelse med Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 60, stk. 1 og § 64, offentliggjort på Billund Kommu-

¹ Lovbekendtgørelse nr. 1486 af 4. december 2009 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug

² LBK nr. 520 af 01/05/2019. Lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v., med senere ændringer

³ BEK nr. 2225 af 27/11/2021. Bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug

nes hjemmeside den 6. januar 2022 og i ugeaviserne den 12. januar. Offentligheden har herved indenfor en frist på 18 dage haft mulighed for at komme med forslag og bemærkninger til projektet, samt anmode om at få tilsendt udkast til afgørelse når denne foreligger.

Kommunen har ikke indenfor den fastsatte tidsfrist modtaget bemærkninger i den forbindelse.

Ejendommens driftsbygninger ligger mere end 6 km fra kommuneskel til nærmeste nabokommune. Da der heller ikke vurderes at være andre eksterne myndigheder, som berøres af sagen, har Billund Kommune ikke indhentet udtalelse fra eksterne berørte myndigheder efter Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 59 og § 60, stk. 1.

Høring vedr. ansøgning og miljøkonsekvensrapport og udkast til afgørelse

En orientering om udkastet til miljøgodkendelse har, i overensstemmelse med Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens §§ 58, 60 og 61, været sendt i høring i 30 dage, hvor ansøger og øvrige parter i sagen havde mulighed for at komme med bemærkninger til projektet. Det samlede udkast til afgørelsen, ansøgningen og miljøkonsekvensrapporten blev offentliggjort på kommunens hjemmeside.

Udkastet blev sendt til:

Søren Krogh Kristensen, Søgårdvej 121, 7250 Hejnsvig

Med kopi til:

Konsulent ved SAGRO I/S, Michael Holding Hansen, mhh@sagro.dk

Naboer og andre beboere i området, som ligger indenfor en beregnet lugtkonsekvenszone på 685 meter (se nærmere herom i nedenstående afsnit om lugt):

Der er ikke foretaget høring af ejere af øvrige nabomatrikler, idet afgørelsen vurderes at være af underordnet betydning for disse.

Ejendommens driftsbygninger ligger mere end 6 km fra kommuneskel til nærmeste nabokommune. Da der heller ikke vurderes at være andre eksterne myndigheder, som berøres af sagen, har Billund Kommune ikke sendt udkastet til eksterne berørte myndigheder efter reglerne i § 60, stk. 3 i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.

Billund Kommune har ikke modtaget bemærkninger indenfor høringsperioden.

Godkendelse af husdyrproduktionen på Søgårdvej 121, 7250 Hejnsvig

Virksomheden har den 30. november 2021 ansøgt Billund Kommune om miljøgodkendelse af dyreholdet. Desuden er der efterfølgende tilsendt kommunen opdateret ansøgningsmateriale.

Med denne afgørelse meddeler Billund Kommune godkendelse af husdyrbrugets anlæg og produktion, herunder de ansøgte ændringer i driften, efter § 16 a, stk. 2, i Husdyrbrugloven, idet Billund Kommune vurderer at:

- Der er truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik,
- Husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne, samt
- Driften af husdyrbruget ikke medfører væsentlige virkninger på miljøet.

Der er nærmere redegjort for de vurderinger, der ligger til grund for afgørelsen i nedenstående miljøtekniske beskrivelse og vurdering.

Afgørelsens omfang og forudsætninger

Som nævnt ovenfor er landbrugsaktiviteterne på ejendommen omfattet af en miljøgodkendelse fra 2009.

Med denne nye afgørelse bortfalder samtlige vilkår i ovennævnte afgørelse, så husdyrbrugets anlæg fremover alene reguleres ved vilkårene i den nye afgørelse.

Afgørelsen omfatter desuden en dispensation vedrørende afstandskravene i Husdyrbruglovens § 8, idet de nyetablerede hestebokse i den eksisterende stald (bygning 5, jf. bilag 2) er placeret nærmere en vandboring end de 25 m, som er mindsteafstanden i henhold til § 8.

Ud over ansøgningen i Husdyrgodkendelse.dk har kommunen modtaget en miljøteknisk beskrivelse, samt en miljøkonsekvensrapport, jf. Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 4, stk. 3.

I det omfang andet ikke er nævnt i afgørelsen, er den meddelt på baggrund af de oplysninger, som kommunen har modtaget i forbindelse med sagen, hvorfor afgørelsen hviler herpå.

Øvrige forhold

Afgørelsen omfatter alene forholdet til Husdyrbrugloven. Øvrige relevante godkendelser og tilladelser skal indhentes særskilt, herunder byggetilladelser, samt tilladelser iht. Spildevandsbekendtgørelsen⁴.

Husdyrbruget skal til enhver tid leve op til de gældende regler i love og bekendtgørelser, uanset at de deri nævnte krav og regler kan være en skærpelse af denne godkendelses vilkår.

Husdyrbruget må ikke udvides eller ændres bygnings- eller driftsmæssigt på en måde, der indebærer forøget forurening, før udvidelsen eller ændringen er godkendt iht. § 16 a i Husdyrbrugloven, eller der er gennemført en anmeldelsesprocedure efter reglerne for anmeldelse i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.

⁴ BEK. nr. 274 af 21/06/2021. Bekendtgørelse om spildevandstilladelser m.v. efter miljøbeskyttelseslovens kapitel 3 og 4

Ikke-teknisk resumé

Indledning

Husdyrbruget på Søgårdvej 121, 7250 Hejnsvig, blev i 2009 godkendt efter reglerne i den dagældende Husdyrbruglov til en svinebesætning på maksimalt 274 DE (dyreenheder). Der er nu ansøgt om miljøgodkendelse baseret på produktionsarealet i stedet for dyreenheder.

I stedet for dyreenheder skal reguleringen af den ansøgte fremtidige indretning og drift af husdyrbruget efter den nugældende Husdyrbruglov baseres på størrelsen af husdyrbrugets staldarealer.

I ansøgningen er miljøpåvirkningerne derfor beregnet ud fra husdyrbrugets staldarealer og dyregrupper, og der er foretaget en sammenligning med forureningen i forhold til den hidtil godkendte indretning og drift (nudrift).

Billund Kommune har ud fra de oplyste miljøpåvirkninger foretaget en vurdering af, om påvirkningerne er acceptable i forhold til de krav, der normalt stilles i lovgivningen. Et resumé heraf kan ses nedenfor.

Afstandsforhold

Ejendommen er placeret i landzone (se bilag 1). Nærmeste enkeltbolig uden landbrugspligt er Refshøjvej 70, som ligger 390 m sydøst for ejendommen. Nærmeste samlede bebyggelse er Nebel, der ligger ca. 3,4 km sydøst for ejendommens anlæg. Der er ca. 1.060 m til nærmeste byzone, Hejnsvig.

For nye eller ændrede husdyranlæg og gødnings- og ensilageopbevaringsanlæg, der medfører forøget forurening, er der i Husdyrbrugloven krav om minimumsafstande til en række forureningsfølsomme omgivelser. Der bygges ikke nyt på ejendommen, men 20 m² stald ændrer anvendelse. Der kræves derfor dispensation fra afstandskrav til en vandboring, da afstandskravet på 25 m ikke kan overholdes.

Anlæg, besætning og gødning

Husdyrbrugets indretning kan ses i bilag 2.

Gylle opbevares i to overdækkede gyllebeholdere på hhv. 2.475 m³ og 2.365 m³.

Ansøger ønsker at få lovliggjort et areal på 20 m² til hestebokse med dybstrøelse i en eksisterende staldbygning. Der sker derudover ingen bygningsmæssige ændringer eller udvidelser.

Stalde og anlæg til gødningsopbevaring afdamper ammoniak, som kan påvirke naturen omkring husdyrbruget. Derfor er der krav om, at staldene skal indrettes med miljøvenlig teknik (BAT), så fordampningen pr. areal er så lille som muligt.

Ansøgningssystemets beregninger af husdyrbrugets ammoniakemission viser, at de BAT-betingede emissionskrav er overholdt. Som emissionsreducerende tiltag anvendes fast overdækning på de to gyllebeholdere.

Lugt, støv, fluer, støj og lys

Beregninger i ansøgningssystemet viser, at lugtgenekriteriet er overholdt til nabo-beboelser, samlet bebyggelse og byzone.

I ansøgningen er det oplyst, at der kan opstå støvgener i forbindelse med håndte-ring af foder, levering af foder m.m. og i forbindelse med korntørring ved høst. I forbindelse med transport er der i tørre perioder kunne være lidt støvudvikling fra kørsel på grusvej. Generelt vurderer ansøger, at støvgener fra ejendommen vil være relativt få og kortvarige og derfor ikke vil være til væsentlig gene for om-kringboende naboer.

De væsentligste støjkilder på et svinebrug er staldventilation, gyllepumper, foder-leverancer, støj fra transport m.v. Ansøger vurderer, at husdyrbruget på Sø-gårdvej 121, i betragtning af typer og størrelser af produktionsanlæggene samt afstanden fra støjkilder til omliggende beboelse, ikke kan forventes at ville frem-bringe støj, som vil medføre gener i omgivelserne.

Transporter forekommer i forbindelse med levering af foder, gødning, brændstof og andre forbrugsstoffer. Der sker desuden transport i forbindelse med afhent-ning af levende og døde dyr samt internt på bedriften. Endelig er der transport i forbindelse med udbringning af husdyrgødning samt hjemtransport af afgrøder. Ansøger vurderer, at transport til og fra ejendommen ikke vil medføre væsentlig negativ påvirkning af nærmiljøet.

Der sker ikke ændringer af udendørsbelysningen som følge af udvidelsen. Eksi-sterende udendørs belysning vurderes ikke at være generende for omgivelserne og trafikken.

Billund Kommune har vurderet, at den ansøgte omlægning af godkendelsen fra stiplads til produktionsareal ikke vil medføre betydende ændringer i husdyrbru-gets frembringelse af lugt, støv, fluer eller støj, og at husdyrbruget på Søgårdvej 121 fortsat vil kunne drives uden væsentlige påvirkninger i omgivelserne.

I denne godkendelse er der stillet vilkår med støjgrænser, og der er krav om, at virksomheden skal undersøge og afhjælpe påvirkningerne, hvis kommunen vur-derer, at der er væsentlige gener fra lugt, fluer, støv eller støj. I forhold til lys, er der stillet krav om, at husdyrbruget ikke må give anledning til gener i omgivelser-ne, som kommunen vurderer, er væsentlige.

Landskab mv.

Søgårdvej 121 ligger i et område, der i kommuneplanen er udpeget som særlig værdifuldt landbrugsområde og større uforstyrret landskab, og grænser mod syd op til et område udpeget som bevaringsværdigt landskab. Ejendommen ligger delvist inden for skovbyggelinje. Byggeri, som er landbrugsmæssigt nødvendigt, er undtaget fra reglerne om forbud mod byggeri indenfor skovbyggelinjer. Der opføres ikke nyt byggeri, og det ansøgte vurderes ikke at være i strid med udpeg-ningerne.

Natur

Nærmeste Natura 2000-område er EF-habitatområde nr. 74, *Hedeområder ved Store Råbjerg*, som ligger 5 km nordøst for ejendommen. Fordampning af ammo-

niak fra det ansøgte bidrager med i alt 0,0 kg N/ha/år i naturarealet. Beskyttelsesniveauet for kategori 1-natur er overholdt.

Nærmeste naturareal, som er omfattet af lovens kategori 2, er en hede ca. 3 km sydvest for anlægget, hvor husdyrbrugets ammoniaknedfald er beregnet til nul. Beskyttelsesniveauet er overholdt.

I et område omkring ejendommen ligger desuden nogle naturområder, som er omfattet af Naturbeskyttelseslovens § 3. Der er i ansøgningen foretaget beregninger af, hvor stor en påvirkning fordampningen af ammoniak fra stalde og gyllebeholdere medfører i naturområderne. Beregningerne viser, at der ikke sker en forøgelse af påvirkningerne i forhold til 8 års-driften. Beskyttelsesniveauet er overholdt.

Kommunen kan konstatere, at ammoniakpåvirkningerne i den omgivende natur overholder de generelle beskyttelsesniveauer, der er fastsat i reglerne, og det er kommunens vurdering, at husdyrbruget ikke medfører, at der skal stilles særlige krav til ammoniakfordampningen.

Samlet vurdering

Billund Kommune vurderer, at der kan meddeles godkendelse til etablering og drift af husdyrbruget med de ansøgte udvidelser og ændringer, og at der kan meddeles dispensation fra afstandskrav til boring, idet husdyrbruget under overholdelse af de fastsatte vilkår, ikke indebærer væsentlig indvirkning på miljøet.

Med venlig hilsen

Mette Hammershøj
Miljøsagsbehandler, Landbrug

Vilkår

Godkendelsen meddeles på nedenstående vilkår, som gælder for husdyrbrugets eksisterende og fremtidige anlæg og drift.

Indretning og drift

1. Husdyrbruget skal indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der ligger til grund for godkendelsen, herunder som beskrevet i ansøgningsmaterialet og i den miljøtekniske beskrivelse.
2. Vilkår vedr. drift skal være kendt af de ansatte, der er beskæftiget med den pågældende del af driften.
3. Ændring af ejerforhold eller ansvar for driften skal meddeles Billund Kommune senest 1 måned efter ændringen.

Anlæg

4. Husdyrbruget skal indrettes med de stalde, staldsystemer og produktionsanlæg, der er anført i godkendelsens tabel 1 (jf. afsnittet "Stalde og produktionsanlæg"), og som gengivet herunder for ansøgt drift. Staldene skal placeres iht. situationsplanen i bilag 2.

Staldnavn (se tegning i bilag 2)	Bygningsareal, m ²	Dyre- og staldkategori	Produktionsareal, m ²
Ansøgt drift			
Byg. 1 Slagtegrise	500	Flexgruppe: Slagtesvin og Smågrise. Fast gulv (staldgødning og ajle)	45
		Flexgruppe: Slagtesvin og Smågrise. 50-75 % fast gulv	252
Byg. 2 Slagtegrise	637	Flexgruppe: Slagtesvin og Smågrise. 50-75 % fast gulv	366
Byg. 3 Slagtegrise	854	Flexgruppe: Slagtesvin og Smågrise. Fulldrænet gulv (kummer under hele arealet)	573
Byg. 4 Slagtegrise	893	Flexgruppe: Slagtesvin og Smågrise. 25-49 % fast gulv	496
Byg. 5 Hestestald	86	Flexgruppe: Alle kvæg, Heste, Får og Geder. Dybstrøelse	20
I alt			1.752

5. Begge gyllebeholdere skal være forsynede med fast overdækning i form af teltoverdækning med indvendigt skørt.
6. Åbning af teltdugen må kun ske i forbindelse med omrøring, tømning og udbringning af gylle. Skader på teltoverdækningen skal repareres inden for en uge efter skadens opståen. Hvis en skade ikke kan repareres inden for en uge, skal der indgås aftale om reparation inden to hverdage efter skadens opståen, og tilsynsmyndigheden underrettes straks herom.

Gødningsopbevaring og -håndtering

7. Pumpning til og fra gyllebeholdere skal ske under opsyn.

Energi- og vandforbrug

8. Vand- og energiforbrug skal ligge indenfor rammerne af de størrelser, der er nævnt i den miljøtekniske beskrivelse. Hvis forbruget efter tilsynsmyndighedens vurdering er væsentligt større, skal husdyrbruget på tilsynsmyndighedens anmodning lade en sagkyndig gennemgå ejendommen med henblik på udpegning af reduktionsmuligheder.

Affald

9. Husdyrbrugets opbevaring og håndtering af affald skal foregå sådan, at der ikke opstår uhygiejniske forhold eller sker forurening af luft, vand eller jord.
10. Farligt affald skal opbevares i tætte, lukkede beholdere, der er mærkede, så det tydeligt fremgår, hvad de indeholder. Beholderne skal opbevares under tag og være beskyttet mod vejrlig. Oplagspladsen skal have en tæt belægning og være indrettet således, at spild kan holdes inden for et afgrænset område uden mulighed for afløb til jord, grundvand, overfladevand eller kloak. Området skal kunne rumme indholdet af den største beholder, der opbevares.

Spildevand /overfladevand

11. Overfladevand fra arealer, hvor der kan ske spild med forurenende foder eller gødning eller opstå anden forurening, må ikke afledes til dræn, vandløb eller nedsivning. Afledningen af ejendommens overfladevand må ikke udvides, inden kommunen har meddelt tilladelse hertil.

Lugt

12. Husdyrbruget må ikke give anledning til lugtpåvirkning i omgivelserne, som tilsynsmyndigheden finder, er væsentlig. Hele ejendommen og dens omgivelser skal renholdes således, at lugtfrembringelse begrænses mest muligt.
13. Hvis tilsynsmyndigheden finder, at virksomheden giver anledning til væsentlig lugtpåvirkning, skal virksomheden foranledige sagkyndig undersøgelse af husdyrbrugets anlægs- og driftsmæssige kilder til lugtfrembringelse udført og i fornødent omfang iværksætte afhjælpende foranstaltninger. Senest 2 måneder efter, at tilsynsmyndigheden har fremsat krav om sagkyndig undersøgelse, skal myndigheden tilsendes den sagkyndiges redegørelse med anbefalede lugtreducerende tiltag, samt en tids- og handlingsplan for gennemførelse af afhjælpende foranstaltninger. Hvis undersøgelsen og redegørelsen efter tilsynsmyndighedens vurdering er dækkende for hele husdyrbruget, kan en ny undersøgelse tidligst kræves udført igen efter et år.

Støj og vibrationer

14. Virksomheden skal planlægge flest mulige støjende aktiviteter afviklet i dagperioden og være særlig agtpågivende omkring støjfrembringelse i natperioden (kl. 22.00 – 07.00), herunder fra mobile støjkluder.
15. Husdyrbrugets bidrag til det ækvivalente, konstante, korrigerede støjniveau, ved omliggende beboelse og deres udendørs opholdsarealer, må maksimalt udgøre følgende værdier:

Dage	Tidspunkter	Ved beboelse i det åbne land	Midlingstid
Mandag-fredag	kl. 07.00 - 18.00	55 dB (A)	8 timer
	kl. 18.00 - 22.00	45 dB (A)	1 time
Lørdag	kl. 07.00 - 14.00	55 dB (A)	7 timer
	kl. 14.00 - 22.00	45 dB (A)	4 timer
Søn - og helligdage	kl. 07.00 – 22.00	45 dB (A)	8 timer
Alle dage ¹	kl. 22.00 – 07.00	40 dB (A)	½ time

¹Støjens spidsværdi må om natten (kl. 22.00 - 07.00) ikke overstige 55 dB (A).

16. Husdyrbruget må ikke medføre påvirkninger i omgivelserne med lavfrekvent støj, infralyd eller vibrationer, som efter tilsynsmyndighedens vurdering er væsentlige.

Til - og frakørsel

17. Virksomheden skal planlægge mest mulig transport afviklet i dagperioden. Den årlige transport må ikke overstige den ansøgte mængde i et omfang, som efter tilsynsmyndighedens vurdering er væsentligt.
18. Udstyr, der anvendes til transport og udkørsel af husdyrgødning, skal ved udkørsel til offentlig vej være tæt og renholdt i et omfang, så spild undgås.
19. Tilkørselsveje og arealer omkring bygningerne, siloerne og gyllebeholdere m.m. skal holdes ryddelige og fri for affald, foderrester, gødning, jord m.v.
20. Evt. spild skal fjernes efter arbejdets afslutning og/eller samme dag ved arbejdstids ophør.

Støv

21. Husdyrbruget må ikke give anledning til støvpåvirkning fra bygningsparcellen samt i forbindelse med til- og frakørsel til denne, som tilsynsmyndigheden finder, er væsentlig.

Skadedyrsbekæmpelse

22. Der skal overalt på ejendommen foretages en effektiv fluebekæmpelse, i henhold til de veterinære bestemmelser.
23. Husdyrbruget må ikke give anledning til fluegener i omgivelserne, som tilsynsmyndigheden finder, er væsentlige. Hvis tilsynsmyndigheden finder, at virksomheden giver anledning til væsentlige fluegener, skal virksomheden

den foranledige sagkyndig undersøgelse af husdyrbrugets anlægs- og driftsmæssige kilder til fluefrembringelse udført og i fornødent omfang iværksætte afhjælpende foranstaltninger. Senest 2 måneder efter at tilsynsmyndigheden har fremsat krav om en sagkyndig undersøgelse, skal der tilsendes en redegørelse fra den sagkyndige, samt en plan for gennemførelse af afhjælpende foranstaltninger. Hvis undersøgelsen og redegørelsen efter tilsynsmyndighedens vurdering er dækkende for hele husdyrbruget, kan en ny undersøgelse tidligst kræves udført igen efter et år.

24. Opbevaring af foder m.m. skal ske på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter m.v.).

Lys

25. Husdyrbruget må ikke give anledning til lyspåvirkning i omgivelserne, som tilsynsmyndigheden finder, er væsentlige.
26. For at forebygge lyspåvirkning fra husdyrbruget skal eventuelle nye udendørs lamper ophænges lavt og med afskærmet lyskilde, så lysets spredning begrænses til det nødvendige operationsområde.

Driftsforstyrrelser og uheld

27. Der skal til enhver tid forefindes en opdateret beredskabsplan på ejendommen. Beredskabsplanen skal opbevares centralt i ejendommens driftsbygninger, og skal redegøre for, hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø.

Beredskabsplanen skal som minimum indeholde:

- Procedurer, som beskriver relevante tiltag med henblik på at stoppe ulykken/uheldet og begrænse udbredelsen.
- Oplysninger om hvilke interne/eksterne personer og myndigheder, der skal alarmeres og hvordan.
- Kortbilag over bedriften med angivelse af miljøfarlige stoffer, afløbs- og drænsystemer og vandløb mm.
- En opgørelse over materiel der er tilgængeligt på bedriften, eller som kan skaffes med kort varsel, og som kan anvendes i forbindelse med afhjælpning, inddæmning og opsamling af spild/lækage, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø.

Beredskabsplanen skal forevises tilsynsmyndigheden på forlangende.

28. Olier og kemikalier skal opbevares således, at væsker ikke kan tilledes jord, grundvand, overfladevand eller afløbssystemer, hvis der måtte ske udslip.
29. Påfyldningspumper og slanger på brændstoftankningsanlæg skal holdes i en sådan tilstand, at de ikke giver anledning til spild. Påfyldning af brændstof på traktorer og andre landbrugsmaskiner skal ske på betonlagt plads, der er indrettet på en sådan måde, at evt. spild ikke medfører risiko for forurening af jord, grundvand, overfladevand og afløbssystemer. Tankpistol må ikke kunne fastlåses i åben stilling under påfyldning, med-

mindre pistolen er udstyret med en automatisk stopfunktion, som afbryder pumpning, når tanken er fuld.

30. Ved uheld, som medfører risiko for forurening af miljøet, skal husdyrbruget straks foretage alarmering af alarmcentralen på telefonnr. 112, og afværgeforanstaltninger jf. beredskabsplanen skal iværksættes.

Bedste anvendelige teknik (BAT)

31. På tilsynsmyndighedens anmodning skal virksomheden redegøre for, at husdyrbrugets anlæg og drift er i overensstemmelse med de teknikker, der er oplyst i bilag 3. Tilsynsmyndigheden kan stille krav til, i hvilken form redegørelsen skal leveres, herunder f.eks. procedurebeskrivelser, driftsregistreringer, regnskabsforhold mv.

Tilsyn og kontrol/Egenkontrol

32. Der skal føres en logbog for gyllebeholderne, hvori eventuelle skader på teltoverdækningen noteres med angivelse af dato for skaden samt dato for reparation. Logbogen skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.
33. Husdyrbruget skal føre egenkontrol med energi, vand og råstofforbrug.
34. Hvis tilsynsmyndigheden modtager støjklager over husdyrbrugets drift og produktion, er husdyrbruget på tilsynsmyndighedens anmodning forpligtet til at føre følgende egenkontrol:

For egen regning skal husdyrbruget dokumentere, at de stillede støjkraav er overholdt. Dokumentation kan maksimalt kræves én gang pr. år, hvis støjgrænserne er overholdt. Målinger/beregninger skal udføres og rapporteres som "Miljømåling – ekstern støj" i henhold til gældende lovgivning, og skal udføres af et laboratorium eller en person, som er godkendt til dette af Miljøstyrelsen.

Som udgangspunkt accepteres en ubestemthed på de målte eller beregnede støjbelastninger på maksimalt ± 3 dB(A).

Resultaterne af målinger og beregninger skal være afrapporteret til tilsynsmyndigheden senest 3 måneder efter, at tilsynsmyndigheden har fremsat anmodning herom.

Ophør

35. Ved ophør af bedriften skal stalde, gyllekanaler/kummer og gødningsopbevaringsanlæg mv. tømmes og rengøres. Gødningsrester, spildevand og affald skal bortskaffes efter gældende regler og vilkår.

Godkendelsens udnyttelse og varighed

I henhold til Husdyrbruglovens § 59 a bortfalder en godkendelse eller en tilladelse efter §§ 16 a eller 16 b, hvis den ikke er udnyttet, inden 6 år efter at godkendelsen eller tilladelsen er meddelt. Hvis en del af godkendelsen eller tilladelsen ikke er

udnyttet, bortfalder godkendelsen eller tilladelsen for denne del. En godkendelse eller tilladelse anses iht. § 54 i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen for udnyttet, når byggeriet faktisk er afsluttet. Hvis der ikke foreligger et byggeri, anses en godkendelse eller tilladelse for udnyttet, når det konstateres, at det, der er truffet afgørelse om, faktisk er gennemført.

Herefter gælder, at hvis en del af godkendelsen ikke har været udnyttet i 3 på hinanden følgende år, bortfalder den del af godkendelsen, der ikke har været udnyttet de seneste 3 år. Udnyttelse anses her for at foreligge, når mindst 25 % af det tilladte eller godkendte produktionsareal udnyttes driftsmæssigt. Med driftsmæssig udnyttelse forstås, at der på det pågældende produktionsareal mindst produceres 50 % af det mulige inden for rammerne af dyrevelfærdskrav eller andre relevante krav.

Revurdering

Miljøgodkendelsen for et IE-husdyrbrug, hvilket omfatter husdyrbruget på Søgårdvej 121, skal jf. Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 39, stk. 1 og 4, tages op til revurdering og ajourføres om nødvendigt af hensyn til udviklingen i den bedste tilgængelige teknik, når der er offentliggjort en BAT-konklusion, der vedrører den væsentligste del af husdyrbrugets aktiviteter. Det fremgår af bilag 5 i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, at der den 21. februar 2017 blev offentliggjort en BAT-konklusion for "Intensivt opdræt af fjerkræ eller svin".

Miljøgodkendelsen for et IE-husdyrbrug skal desuden, jf. Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 39, stk. 3, regelmæssigt og mindst hvert 10. år, tages op til revurdering. Husdyrbrugets miljøgodkendelse skal dog revurderes senest 8 år efter, at husdyrbruget er godkendt første gang.

I henhold til Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 40, stk. 1, skal det ved revurderingen sikres, at kravene i bekendtgørelsens § 25, jf. bilag 3, pkt. A, og i §§ 26, 27 og 35 og § 36, stk. 1, nr. 9-13, overholdes.

Tilsynsmyndigheden skal dog tage godkendelsen op til revurdering efter gældende regler for tidsfrist, når der offentliggøres en ny BAT-konklusion, som vedrører den væsentligste del af husdyrbrugets aktiviteter. Tilsynsmyndigheden skal endvidere tage godkendelsen op til revurdering i situationer anført i Husdyrbruglovens § 40, stk. 2.

Offentliggørelse mv.

Endelig afgørelse om miljøgodkendelse og dispensation annonceres den 7. marts 2022 på Billund Kommunes hjemmeside samt den 9. marts 2022 i Billund Ugeavis og Ugeavisen Grindsted.

Afgørelsen sendes til:

Søren Krogh Kristensen, Søgårdvej 121, 7250 Hejnsvig

Med kopi til:

Konsulent ved SAGRO I/S, Michael Holding Hansen, mhh@sagro.dk

Øvrige:

Sundhedsstyrelsen, syd@sst.dk

Danmarks Fiskeriforening, mail@dkfisk.dk

Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, ved Niels Barslund,
nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk

Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, ae@aeraadet.dk

Forbrugerrådet, fbr@fbr.dk

Danmarks Sportsfiskerforbund, lbt@sportsfiskeren.dk

Danmarks Naturfredningsforening, dnbillund-sager@dn.dk

Det Økologiske Råd, husdyr@ecocouncil.dk

Dansk Ornitologisk Forening (DOF) natur@dof.dk

DOF lokalafdeling, billund@dof.dk

Klagevejledning

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse - herunder afgørelsen om dispensation i forhold til afstandsreglerne i lovens § 8 (se nedenstående afsnit om husdyrbrugets beliggenhed), kan du klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klageberettigede fremgår af § 84 – 88 i Husdyrbrugloven. Klagen skal være indgivet senest den 4. april 2022.

Du klager via Klageportalen, der ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. Vejledning om, hvordan man skal logge på og anvende Klageportalen, kan findes på Miljø- og Fødevareklagenævnet hjemmeside, samt på www.borger.dk og www.virk.dk. Klagen sendes gennem Klageportalen til kommunen. Når du klager som privatperson, skal du betale et gebyr på kr. 900, mens gebyret er 1.800 kr. for virksomheders og organisationers vedkommende. Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for kommunen i Klageportalen (det vil sige, at du har godkendt og betalt gebyr/bestilt en faktura i Klageportalen).

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til kommunen. Kommunen videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

En eventuel klage har som udgangspunkt ikke opsættende virkning, medmindre Miljø- og Fødevareklagenævnet bestemmer andet. Udnyttelse af afgørelsen inden klagefristens udløb sker på egen risiko

Hvis afgørelsen ønskes indbragt for domstolene, skal søgsmål være anlagt inden 6 måneder, eller - hvis sagen påklages - inden 6 måneder efter, at endelig afgørelse foreligger.

Miljøteknisk beskrivelse og vurdering

Indledning

Denne miljøtekniske beskrivelse og vurdering af husdyrbruget danner baggrund for miljøgodkendelse af det ansøgte projekt.

Hensigten med den miljøtekniske beskrivelse og vurdering er at undersøge, om virksomheden har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT), samt om husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne.

Den miljøtekniske beskrivelse og vurdering beskriver og vurderer de miljøpåvirkninger af omgivelserne, som husdyrbruget inklusiv den ansøgte ændring giver anledning til. Miljø skal i denne sammenhæng forstås som omgivelserne i bred forstand, herunder befolkning, flora og fauna, vandmiljø, landskab og kulturhistorie samt ressourceforbrug.

Vurderingerne er foretaget med udgangspunkt i de beskyttelsesniveauer og retningslinjer, der er indeholdt i Husdyrbrugloven, Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen og Miljøstyrelsens digitale vejledning om tilladelse og miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug.

Beskrivelse og vurdering af husdyrbruget

På vegne af husdyrbruget har konsulentfirmaet SAGRO I/S indsendt ansøgning om miljøgodkendelse af husdyrbruget på Søgårdvej 121, idet der ønskes godkendelse af ejendommens samlede produktionsarealer i henhold til nye regler i Husdyrbrugloven, samt lovliggørelse af et areal, der er inddraget til hestebokse. Der er ansøgt via det it-baserede ansøgningssystem på www.husdyrgodkendelse.dk, hvor den seneste version af ansøgningen er indsendt den 24. januar 2022 (version 2). Ansøgningsmaterialet redegør for de samlede påvirkninger fra det fremtidige husdyrbrug efter gennemførelse af de ansøgte ændringer.

Denne miljøtekniske beskrivelse og vurdering er foretaget med baggrund i det sidst indsendte ansøgningsmateriale.

Der er redegjort nærmere for husdyrbrugets indretning og drift i de nedenstående afsnit. Der stilles vilkår om, at husdyrbruget skal indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der ligger til grund for godkendelsen. Der stilles derudover vilkår om, at ændringer i ejerforhold skal meddeles til Billund Kommune.

Det fremgår af Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 42, stk. 1, at IE-husdyrbrug, hvilket omfatter Søgårdvej 121, skal have et miljøledelsessystem, der opfylder betingelserne i § 42, stk. 2.

Husdyrbruget skal kunne dokumentere, at der gennemføres og overholdes et miljøledelsessystem i overensstemmelse med de krav, der er nævnt i stk. 2, nr. 1-5, f.eks. digitalt eller i form af dokumenter. Dokumentation skal opbevares i 5 år og kunne forevises på forlangende i forbindelse med tilsyn.

Da kravene reguleres direkte af bekendtgørelsens regler, skal der ikke fastsættes vilkår herom i denne afgørelse. Billund Kommune skal føre tilsyn med, at husdyrbruget overholder bekendtgørelsens krav efter meddelelse af godkendelsen.

Husdyrbrugets beliggenhed

Husdyrbruget ligger i landzone. Placeringen fremgår af bilag 1.

Nærmeste enkeltbolig uden landbrugspligt er Refshøjvej 70, som ligger 390 m sydøst for ejendommen. Nærmeste samlede bebyggelse er Nebel, der ligger ca. 3,4 km sydøst for ejendommens anlæg. Der er ca. 1.060 m til nærmeste byzone, Hejnsvig.

Etablering af husdyranlæg og gødnings- og ensilageopbevaringsanlæg på husdyrbrug og udvidelse og ændring heraf, der medfører forøget forurening, er i henhold til lovens § 6 ikke tilladt:

- 1) i et eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidigt byzone- eller sommerhusområde,
- 2) i et område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig- og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.,
- 3) i en afstand mindre end 50 m fra de i nr. 1 og 2 nævnte områder eller
- 4) i en afstand mindre end 50 m fra en nabobeboelse.

Etablering af husdyranlæg og gødnings- og ensilageopbevaringsanlæg på husdyrbrug og udvidelse og ændring heraf, der medfører forøget forurening, er i henhold til lovens § 8 ikke tilladt inden for følgende afstande:

- 1) 25 m til vandforsyningsanlæg, der ikke er til almen vandforsyning.
- 2) 50 m til vandforsyningsanlæg til almen vandforsyning.
- 3) 15 m til vandløb (herunder dræn) og søer større end 100 m².
- 4) 15 m til offentlig vej og privat fællesvej.
- 5) 25 m til levnedsmiddelvirksomhed.
- 6) 15 m til beboelse på samme ejendom.
- 7) 30 m til naboskel.

Ved etablering af gødningsopbevaringsanlæg til flydende husdyrgødning på husdyrbrug skal der desuden være mindst 100 m til åbne vandløb og til søer med et areal, der er større end 100 m².

I § 5 i Husdyrgødningsbekendtgørelsen⁵ er afstandskravene i Husdyrbruglovens § 8 justeret, jf. det nedenstående:

- Afstandskravet i ovenstående nr. 3 gælder ikke for dræn mellem pelsdyrhaller til kødædende pelsdyr, når kommunalbestyrelsen har meddelt tilladelse til afledning af spildevand, jf. bekendtgørelsens § 27, stk. 4. Afstandskravet i nr. 3 for så vidt angår dræn gælder desuden ikke for ikke fast placerede husdyranlæg.

⁵BEK nr. 2243 af 29/11/2021. Bekendtgørelse om miljøregulering af dyrehold og om opbevaring af gødning

- Afstandskravet i ovenstående nr. 6 gælder ikke for fast placerede husdyranlæg, ensilageoplag, ensilageopbevaringsanlæg, lukkede beholdere til husdyrgødning og beholdere til restvand.

Ovennævnte placeringskrav gælder ikke overfor eksisterende bygninger og anlæg.

Afstandskravene er overholdt, på nær afstand til vandforsyningsboring fra den bygning, hvor der er etableret hestebokse.

Kommunens vurdering

Det er kommunens vurdering, at den ændrede anvendelse af staldbygningen, hvor der nu er etableret hestebokse, ikke udgør en risiko for forurening af boringen, og at der derfor kan meddeles dispensation fra afstandskravet. Dispensationen meddeles efter Husdyrbruglovens § 9, stk. 3.

Det er kommunens vurdering, at de øvrige afstandskrav i loven kan overholdes, og at ejendommens placeringsforhold ikke vil medføre nogen væsentligt øget risiko for gener eller forurening af omgivelserne.

Stalde og produktioner

Ved godkendelsen fra 2009 blev husdyrbruget godkendt efter reglerne i den dagældende Husdyrbruglov til en besætning på maksimalt 274 DE, som disse var oplyst fordelt på dyretyper og fordelt i de forskellige staldanlæg med forskellige staldsystemer.

I henhold til den nugældende Husdyrbruglov og tilhørende regler skal reguleringen af den ansøgte fremtidige indretning og drift i stedet baseres på størrelsen af husdyrbrugets staldarealer og gødningsopbevaringsanlæg.

Godkendelsen meddeles på baggrund af forureningspåvirkninger, som beregnes ud fra de ansøgte staldarealer og dyregrupper, idet der foretages en sammenstilling med merpåvirkningerne i forhold til den aktuelt godkendte indretning og drift (nudrift). Hensigten er, at virksomheden efterfølgende kan foretage en række ændringer i dyregrupper, indretning og drift indenfor de godkendte forureningsmæssige rammer, uden at dette kræver en ny godkendelse. For en række af sådanne ikke-godkendelsespligtige ændringer skal der dog foretages anmeldelse efter reglerne i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, inden ændringerne kan gennemføres.

Der er ansøgt om miljøgodkendelse af ejendommens produktionsareal på i alt 1.752 m².

Nedenfor fremgår stalde og dyrehold, som disse er oplyst i ansøgt drift, nudrift og 8-års drift i det digitale ansøgningssystem Husdyrgodkendelse.dk.

Staldnavn (se tegning i bilag 2)	Bygningsareal, m ²	Dyre- og staldkategori	Produktionsareal,
-------------------------------------	-------------------------------	------------------------	-------------------

			m ²
Ansøgt drift			
Byg. 1 Slagtegrise	500	Flexgruppe: Slagtesvin og Smågrise. Fast gulv (staldgødning og ajle)	45
		Flexgruppe: Slagtesvin og Smågrise. 50-75 % fast gulv	252
Byg. 2 Slagtegrise	637	Flexgruppe: Slagtesvin og Smågrise. 50-75 % fast gulv	366
Byg. 3 Slagtegrise	854	Flexgruppe: Slagtesvin og Smågrise. Fulldrænet gulv (kummer under hele arealet)	573
Byg. 4 Slagtegrise	893	Flexgruppe: Slagtesvin og Smågrise. 25-49 % fast gulv	496
Byg. 5 Hestestald	86	Flexgruppe: Alle kvæg, Heste, Får og Geder. Dybstrøelse	20
I alt			1.752
Nudrift			
Byg. 1 Slagtegrise	500	Slagtesvin. Fast gulv	45
		Slagtesvin. Delvist spaltegulv. 50-75 % fast gulv	252
Byg. 2 Slagtegrise	637	Slagtesvin. Delvist spaltegulv. 50-75 % fast gulv	366
Byg. 3 Slagtegrise	854	Slagtesvin. Drænet gulv + spalter (33% / 67%)	573
Byg. 4 Slagtegrise	893	Slagtesvin. Delvist spaltegulv. 25-49 % fast gulv	496
I alt			1.732
8 års drift			
Byg. 1 Slagtegrise	500	Slagtesvin. Fast gulv	45
		Slagtesvin. Delvist spaltegulv. 50-75 % fast gulv	252
Byg. 2 Slagtegrise	637	Slagtesvin. Delvist spaltegulv. 50-75 % fast gulv	366
Byg. 3 Slagtegrise	854	Slagtesvin. Drænet gulv + spalter (33% / 67%)	573
Byg. 4 Slagtegrise	893	Slagtesvin. Delvist spaltegulv. 25-49 % fast gulv	496
I alt			1.732

Tabel 1: Stalde og produktioner

Husdyrbrugets indretning og angivelse af produktionsarealer er vist i bilag 2.

Produktionsareal er i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen defineret til alene at omfatte det areal, hvorpå dyrene kan opholde sig og har mulighed for gødnings-afsætning, dvs. areal, hvor dyrene kan stå, gå, ligge m.v., i fast placerede husdyranlæg, herunder stalde og andre bygninger, indretninger m.v. med fast bund eller lignende.

Produktionsarealet er i denne ansøgning opgjort ved en detaljeret opmåling af stierne. Det vil sige, at der er fratrukket gangarealer. Dog er inventar og foderkrybber ikke fratrukket. Opmålingen er foretaget af ansøger.

Kommunens vurdering

Det er kommunens vurdering, at ansøgers opgørelser af produktionsarealerne er udført korrekt, og at indretningen er i overensstemmelse med, hvad der er givet tilladelse til i tidligere afgørelser.

I henhold til Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 38 skal virksomheden på et areal, hvor der kortvarigt er dyr, men som ikke medregnes som produktionsareal, foretage effektiv rengøring efter endt ophold:

- senest 4 timer efter, at dyrene har forladt arealet, hvis dyrene har adgang på arealet dagligt, og
- senest 12 timer efter, at dyrene har forladt arealet, hvis dyrene ikke dagligt har adgang på arealet.

Indretning og drift af staldanlæg skal desuden ske iht. Husdyrgødningsbekendtgørelsens regler.

Bekendtgørelsernes indretnings- og driftskrav har direkte regulerende virkning overfor husdyrbruget, hvorfor kravene ikke skal optages som vilkår i miljøgodkendelsen.

Der fastsættes vilkår, som tillader de ansøgte stalde, staldsystemer og produktioner, som disse er vist i tabel 1.

Idet det forudsættes, at indretning og drift af staldanlæg sker som oplyst og i overensstemmelse med reglerne i Husdyrgødningsbekendtgørelsen, finder kommunen ikke anledning til at fastlægge videre regulering af staldanlæg og produktion ved vilkår i dette afsnit.

Gødningsproduktion og -opbevaring

Husdyrbruget frembringer flydende husdyrgødning og dybstrøelse. Ejendommen afsætter ikke gylle til biogas, men modtager afgasset gylle.

Gylle opbevares i to overdækkede gyllebeholdere på hhv. 2.475 m³ og 2.365 m³. Dybstrøelse der er komposteret, kommer i markstak, hvis der er behov for dette. Mængden af dybstrøelse er begrænset, og det meste bliver læsset i gyllebeholderen.

Kommunens vurdering

Idet det forudsættes, at etablering, indretning og drift af den fremtidige gødningsopbevaring sker som oplyst og i overensstemmelse med reglerne i Husdyrgødningsbekendtgørelsen, finder kommunen ikke anledning til at fastlægge videre regulering ved vilkår i dette afsnit.

BAT-betinget ammoniakemission fra anlægget

Ved godkendelse og tilladelse til etablering, udvidelse eller ændring af husdyrbrug med en ammoniakemission på mere end 750 kg NH₃-N pr. år skal ammoniake-

missionen fra husdyrbruget (stald og lager) i henhold til § 25 i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen reduceres til et niveau svarende til emissionen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT).

Beregningerne af ammoniakemissionen i Husdyrgodkendelse.dk er med den nye Husdyrbruglov afgrænset til at beregne bidraget pr. arealenhed fra de forskellige anlæg.

Ifølge Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3, afsnit 2.1.2 og 2.1.2.1, skal BAT-kravet for så vidt angår eksisterende staldafsnit genberegnes ud fra nyeste viden, dvs. de på tidspunktet for den aktuelle afgørelse gældende emissionsfaktorer og gældende virkemidler. Villkårene om virkemidler og miljøteknologi i den gældende godkendelse eller tilladelse for det pågældende staldafsnit fastholdes med den relative ammoniakreducerende effekt, som de tillægges at have på afgørelsestidspunktet.

Ansøger oplyser, at der anvendes følgende virkemidler til ammoniakreduktion i ansøgt drift:

- Staldanlæg: Delvist spaltegulv, fulddrænet gulv, Fast gulv (staldgødning og ajle) og dybstrøelse til heste.
- Fast overdækning på gyllebeholdere.

Ansøger oplyser flg. vedr. BAT for opbevaringsanlæg:

Fast mæg/dybstrøelse:

- Dybstrøelsen bliver læsset i gyllebeholderen.
- Fast mæg opbevares på møddingsplads med opsamling af vand til gylletanken. Dette minimerer udvaskningen af nitrat.
- Fast husdyrgødning og dybstrøelse uden daglig tilførsel overdækkes med kompostdug, presenning eller plastik, hvilket reducerer ammoniakemissionen.
- Hvis dybstrøelse opbevares i markstak, vil det ske efter gældende regler for opbevaring (kapitel 6 i Husdyrgødningsbekendtgørelsen).

Gylle:

- Flydende husdyrgødning opbevares i tætte gylletanke og udbringes på markerne ud fra afgrødens behov på den enkelte mark. Herved optimeres optagelsen af næringsstoffer, og udvaskningen af nitrat samt udledningen af fosfor minimeres.
- Årligt efterses tæthed af overjordisk del og kabler på gyllebeholdere for intakt beskyttelse og eventuelle brud. Ved skader kontaktes leverandøren.
- Tankene tømmes ca. en gang årligt for indvendig inspektion. Inspektionen foretages stående uden for tankene.
- Årligt efterses inspektionsbrønd ved gylletankene, for om der er vand, der lugter, eller som ser ud til at være med gyllerester. Ved tegn på utæthed kontaktes leverandøren.
- Gyllen omrøres kun forud for udkørsel af gylle.
- Der er fast overdækning af gylletankene. Dette reducerer ammoniakfordampningen.
- Tankene er tilmeldt de lovpligtige eftersyn, hvilket betyder, at tankene hvert 10. år bliver kontrolleret af autoriseret kontrollant for, om de opfylder krav til holdbarhed, tæthed og styrke.

I Husdyrgodkendelse.dk er der foretaget beregninger af det BAT-betingede maksimale emissionsniveau, som viser at stalde og gødningsoplag på Søgårdvej 121 maksimalt må være på 3.496 kg NH₃-N/år. Det er desuden beregnet, at den faktiske emission fra husdyrbruget er på 3.496 kg NH₃-N/år.

Den BAT-betingede emissionsgrænseværdi for ammoniaktab fra stald og lager for husdyrproduktionen på Søgårdvej 121 kan dermed overholdes.

Kommunens vurdering

Overholdelse af BAT for ammoniakemissionerne er baseret på de anvendte staldsystemer og på anvendelse af ammoniakreducerende teknikker. I ovenstående afsnit "Stalde og produktioner" er der opstillet vilkår, som fastlægger anvendelse af de staldsystemer, der er lagt til grund for beregningerne af husdyrbrugets ammoniakemissioner. Der skal herudover opstilles vilkår, som fastlægger anvendelsen af ammoniakreducerende teknikker:

Fast overdækning af gyllebeholder (telt, betonlåg eller flydedug) er optaget på Miljøstyrelsens Teknologiliste. Miljøstyrelsen har i teknologilisten stillet en række vilkårsforslag til fast overdækning. Der stilles i miljøtilladelsen vilkår i overensstemmelse med Miljøstyrelsens forslag.

Foder

Det er oplyst i ansøgningen, at der anvendes hjemmeblandet foder på ejendommen. Korn, soja, mineraler o. lign. opbevares i amerikaner-silo, indendørs- og udendørssiloer, samt i bigbags og sække. Foderet forarbejdes i foderladen (bygning 11, jf. bilag 2), hvor møllet og blandede anlægget er placeret. Der anvendes vådfodringsanlæg på ejendommen. Slagtegrisene fodres restriktivt, fire gange i døgnet.

Indkøb af foder sker på baggrund af foderplanlægning, og der er faste aftaler om levering af foder.

Foderanlæg justeres jævnlige, så den udfodrede mængde svarer til dyregruppen, og unødigt foderspild minimeres.

Foderet opbevares på en sådan måde, at der er mindst muligt risiko for at tiltrække skadedyr, såsom mus, rotter og fluer.

Foderet transporteres fra foderladen til byg. 3 og 4, og sker igennem underjordiske lukkede foderrør.

Ansøger oplyser flg. i forhold til BAT:

Der udarbejdes foderplaner i samarbejde med konsulent og med anvendelse af nyeste viden indenfor svinefodring. Herved optimeres fodringen, så unødigt forbrug af råvarer undgås.

Der anvendes N-balanceret foder baseret på energibehov og fordøjelige aminosyrer.

Kommunens vurdering

Det fremgår af Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 46, at IE-husdyrbrug skal opfylde en række fodringskrav. Husdyrbruget skal kunne dokumentere anvendelse af disse fodringsteknikker overfor tilsynet.

Da kravene reguleres direkte af bekendtgørelsens regler, skal der ikke fastsættes vilkår herom i denne afgørelse. Billund Kommune skal føre tilsyn med, at husdyrbruget overholder bekendtgørelsens krav efter meddelelsen af godkendelsen.

Energi- og vandforbrug

Ansøger skriver flg. i ansøgningen vedr. energiforbrug:

Belysning:

- Der er kun lys i driftsbygningerne, når der arbejdes, og når det i øvrigt er nødvendigt af produktionsmæssige årsager.
- Udendørs belysning er dagslysstyret eller har bevægelsessensor, hvorved unødvendigt energiforbrug undgås.
- Der anvendes lavenergibelysning i bedriften.
- Der er installeret varmegenvinding i form af genvindingsanlæg til luft.

Ventilation:

- Der er installeret trinløs styring af ventilatorer i staldene, hvilket regulerer ventilation i forhold til staldtemperatur (og fugtighed), og giver dermed lavest muligt forbrug af energi.
- Der er etableret undertryksventilation i alle staldanlæg, hvilket reducerer energiforbruget i forhold til et ligetryksventilationsanlæg.
- Ventilationsanlægget tilses dagligt for driftsforstyrrelser.
- I de mekanisk ventilerede stalde gennemføres hyppige eftersyn, justeringer og rengøring af ventilationssystemet. Hvorved unødigt energiforbrug til ventilation undgås.

Øvrige:

- Alle stalde er isolerede.
- Gylletanken er overdækket, og der er dermed ikke tilførsel af regnvand til gylletanken. Dette reducerer antallet af transporter, og derved energiforbruget i forbindelse med udkørsel af gyllen.

Ansøger oplyser flg. vedr. vandforbrug:

- Vandforbruget registreres en gang årligt i regnskabet.
- Evt. lækager identificeres og repareres hurtigst muligt. Defekte drikkenip-ler udskiftes.
- Bedriftens drikkevandsinstallationer rengøres og efterses jævnligt med henblik på at undgå spild.
- I forbindelse med rengøring iblodsættes staldene for at minimere forbruget af vaskevand.
- Staldene rengøres med højtryksrensere. Derved reduceres vandforbruget til vask.

Kommunens vurdering

Det er kommunens vurdering, at ansøgers håndtering af vand- og energiforbrug er BAT.

Der stilles i godkendelsen en række vilkår med henblik på at sikre anvendelse af BAT, jf. EU's BREF-note (se nærmere herom i nedenstående afsnit "Bedste tilgængelige teknik").

Affald

Ansøger oplyser flg. vedr. affald:

Husdyrbruget er omfattet af kommunens til enhver tid gældende Regulativ for Erhvervsaffald, og er dermed forpligtet til at kildesortere og bortskaffe alt erhvervsaffald i henhold til denne og den til enhver tid gældende Affaldsbekendtgørelse.

I den daglige drift vil der være en række affaldsprodukter til bortskaffelse via kommunale ordninger og modtagestationer. Affaldet tilstræbes opbevaret og bortskaffet i overensstemmelse med affaldsregulativerne for Billund Kommune.

Fast affald:

Dagrenovation samt pap og papir fra bedriften fyldes i affaldscontainer. Affaldscontaineren tømmes hver 14. dag via den kommunale ordning.

Forbrændingseget affald fra produktionen opbevares i container ved DAKA-pladsen, og afhentes efter behov.

Ikke forbrændingseget affald (f.eks. eternit, glaserede fliser og tegl, imprægneret træ o.l.). Normalt forefindes der ikke "ikke forbrændingseget affald" på ejendommen, men i tilfælde af at den type affald opstår, så bortskaffes det til kommunal genbrugsplads. Eventuelt jernaffald bortskaffes til skrothandler.

Farligt og klinisk risikoaffald:

Farligt affald som f.eks. lysstofrør, el-sparepærer, oliefiltre, batterier eller spraydåser indsamles i servicenum/værksted. Brugte batterier tages ofte med retur af leverandør. Andet leveres til kommunal modtagestation eller anden godkendt modtager.

Kanyler, flasker og knive opsamles i gule spande, som afhentes af godkendt modtager, efter behov. Medicinrester, hvis disse forekommer, afhentes af godkendt modtager, apotek eller hjemtages af dyrlæge.

Olie- og kemikalieaffald:

Olie- og kemikalieaffald, afhentes eller leveres hos godkendt modtager. Indtil afhentning eller levering af affaldet, bliver affaldet opbevaret på en sådan måde, at der ikke sker forurening.

Kommunens vurdering

Der stilles vilkår vedrørende opbevaring af farligt affald, og om at husdyrbrugets affald skal håndteres og opbevares sådan, at der ikke opstår uhygiejniske forhold eller sker forurening af luft, vand eller jord.

Spildevand

Ansøger oplyser flg. vedr. spildevand:

- Spildevandsmængden forsøges reduceret ved fx at anvende højtryksrensere ved vask af stalde, samt at identificere og reparere evt. lækage hurtigst muligt.
- Spildevandsledningerne, herunder tagvand, overfladevand og sanitært spildevand er adskilt fra hinanden efter gældende regler, for at undgå en forurening af overflade- og grundvand.
- Arealet hvorfra der opsamles overfladevand fra befæstede arealer er minimeret til at omfatte vaske- og møddingspladsen.
- Overfladevandet fra det befæstede areal ledes til gyllebeholder.

Kommunens vurdering

I Spildevandsbekendtgørelsen defineres spildevand som alt vand, der afledes fra beboelse, virksomheder, øvrig bebyggelse samt befæstede arealer. Tag- og overfladevand defineres som regnvand fra tagarealer og andre helt eller delvist befæstede arealer. Tag- og overfladevandet må ikke indeholde andre stoffer, end hvad

der sædvanligt tilføres regnvand i forbindelse med afstrømning fra sådanne arealer, eller have en væsentlig anden sammensætning.

Nedsivning eller udledning direkte til vandløb af overfladevand, som kan være forurenet fra driften, kræver tilladelse efter bekendtgørelsens kapitel 12. Nye arealer må derfor ikke tilsluttes eksisterende afledning eller ny afledning, inden der er meddelt tilladelse efter Spildevandsbekendtgørelsen. Dette fastsættes som vilkår.

Tagvand skal som udgangspunkt nedsives i faskiner i overensstemmelse med gældende vejledning, medmindre kommunen har meddelt tilladelse efter spildevandsbekendtgørelsen til anden afledning. Der opføres ikke nyt byggeri.

Projektets påvirkninger af omgivelserne – lugt, støj m.m.

Enhver husdyrproduktion giver anledning til lugt inden for de nærmeste omgivelser. Hvor stort et område der påvirkes af lugt, afhænger væsentligst af størrelsen af de arealer i staldene, hvor dyr opholder sig, samt hvilken slags dyr der er tale om. Desuden spiller vindretning, terræn- og beplantningsforhold ind.

Husdyrproduktion kan herudover medføre støj, samt gener med fluer og andre skadedyr. Desuden kan bygningsmæssige ændringer på et husdyrbrug indvirke på den landskabelige oplevelse, såvel som på kulturmiljøet.

Kommunen skal i henhold til § 34 i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen ved godkendelse vurdere, om den ansøgte etablering, udvidelse eller ændring af husdyrbruget kan indebære væsentlig virkning på miljøet, herunder i forhold til omgivelsernes sårbarhed og kvalitet, i forhold til navnlig:

- landskabelige værdier,
- jord, grundvand og overfladevand og
- lugt-, støj-, rystelses-, støv-, flue-, transport- og lysgener, uhygiejniske forhold, affaldsproduktion m.v.

Derudover skal kommunen vurdere påvirkningerne på natur med dens bestande af vilde planter og dyr og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer eller fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særligt sårbart over for næringsstofpåvirkning. Disse forhold behandles nedenfor i afsnittet om projektets påvirkninger af omgivelserne for så vidt angår de naturmæssige forhold.

Lugt

Lugt stammer primært fra staldene. Desuden kan lugt forekomme i forbindelse med opbevaring af husdyrgødning, samt pumpning, omrøring og udbringning af husdyrgødning.

I henhold til § 31 i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen skal følgende geneniveauer for lugt overholdes ved etablering, udvidelse eller ændring af husdyrbrug:

Kategori	Beskrivelse	Geneniveau*
A: Byzone	I et eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidigt byzone- eller sommerhusområde	5 OUE /m ³ og 1 LE/m ³
B: Samlet	I et område i landzone, der i lokalplan er udlagt til	7 OUE /m ³ og 3

bebyggelse	boligformål, blandet bolig- og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign. Ved beboelsesbygninger på ejendomme uden landbrugspligt, som ikke ejes af den ansvarlige for driften, hvor der inden for en afstand af 200 m ligger flere end 6 beboelsesbygninger på hver sin ejendom uden landbrugspligt, som ikke ejes af den ansvarlige for driften (samlet bebyggelse)	LE/M ³
C. Enkeltbolig uden landbrugspligt	Ved beboelsesbygninger på ejendomme uden landbrugspligt, der ikke ejes af den ansvarlige for driften.	15 OU _E /m ³ og 10 LE/m ³

Tabel 2. Lugtgrænser jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 31

*De anførte geneniveauer udtrykker, at der accepteres en større lugtpåvirkning ved enkeltboliger i det åbne land, end i byzone og samlet bebyggelse.

I lovgivningen er der ikke opstillet geneniveauer for lugt overfor landbrugsejendomme, idet landbrugsejendomme som en integreret del af aktiviteterne i det åbne land ikke betragtes som lugtfølsomme.

Lugtgener fra staldanlæg vurderes på grundlag af beregninger i ansøgningssystemet Husdyrgodkendelse.dk, beregnet efter hhv. "Miljøstyrelsens Lugtmodel" og "Vejledende retningslinjer for vurdering af lugt og begrænsning af gener fra stalde", udgivet af Foreningen af Miljømedarbejdere i Kommunerne (FMK), maj 2002. Vurderingen tager udgangspunkt i den længste geneafstand beregnet efter de to modeller.

Geneafstanden for lugt beskriver den afstand fra stalden, hvor der kan forekomme så meget staldlugt, at det karakteriseres som "væsentlige lugtgener". Geneafstanden fastsættes under hensyntagen til forskellige områders følsomhed overfor lugt, jf. ovenstående tabel.

Resultatet af lugtberegningerne for Søgårdvej 121 ved de følsomme områdetyper fremgår af nedenstående tabel.

Områdetype	Beregnet geneafstand	Vægtet gennemsnitsafstand*
Byzone	589 m	1.125 m
Samlet bebyggelse	397 m	3.503 m
Enkeltbolig uden landbrugspligt	202 m	494 m

Tabel 3. Resultater af lugtberegninger

*Afstand fra lugtcentrum af staldbygningerne.

Resultaterne er i forhold til alle kategorier baseret på Miljøstyrelsens Lugtmodel.

Kommunens vurdering

Beregningerne viser, at geneafstanden til alle tre områdetyper er overholdt. Som grundlag for beregningerne er det anført, at der ikke er andre husdyrbrug med en ammoniakemission på mere end 750 kg NH₃-N pr. år indenfor en afstand af 100 meter fra enkeltboliger uden landbrugspligt eller indenfor en afstand af 300 meter fra samlet bebyggelse og byzone. Afstanden regnes fra centrum af eventuelt re-

levante husdyrbrug. På den baggrund er der ikke indregnet tillæg til geneafstandene. Kumulation med lugt fra andre husdyrbrug kan maksimalt medføre et tillæg på 20 %.

I beregningerne for Søgårdvej 121 er det dog uden betydning, om der indregnes tillæg, idet den vægtede gennemsnitsafstand under alle omstændigheder udgør mere end 120 % af geneafstanden.

Lugt vil kunne registreres udenfor geneafstanden, men i en grad så man normalt ikke vil karakterisere det som generende. I betragtning af afstandene til omliggende ejendomme vurderes, at anlæggene kan drives, uden at det vil give anledning til væsentlig lugtpåvirkning i omgivelserne.

Ud over geneafstanden, anvendes i lovgivningens regi begrebet lugtkonsekvensområde, som breder sig ud over et større område omkring husdyrbruget end geneafstanden. Lugtkonsekvensområdet er et beregningsmæssigt område omkring centrum for husdyrbrugets produktionsanlæg, om hvilken Natur- og Miljøklagenævnet i flere afgørelser anfører, at det erfaringsmæssigt har vist sig, at lugt i det væsentlige kan observeres. Natur- og Miljøklagenævnet har på den baggrund vurderet, at beboelse indenfor lugtkonsekvensområdet skal betragtes som omfattede af lovens høringsregler, selvom sådan beboelse eventuelt ligger udenfor geneafstanden. Lugtkonsekvensområdet er for det ansøgte husdyrbrug beregnet til 685 meter.

Der fastsættes vilkår om, at husdyrbruget ikke må give anledning til lugtpåvirkning, som miljømyndigheden finder, er væsentlig, og om at husdyrbruget skal foranledige sagkyndig undersøgelse af lugtkilder og afhjælpning, hvis der sker væsentlig lugtpåvirkning.

Idet det herudover vurderes, at Husdyrgødningsbekendtgørelsens krav til indretning og drift af ejendommens anlæg, samt driftsregulering af gødningsudbringning, er tilstrækkelige til at beskytte omgivelserne mod væsentlige lugtgener, finder kommunen ikke anledning til at fastsætte yderligere vilkår i denne afgørelse.

Støj, rystelser og transport

I ansøgningen er flg. oplyst vedr. støj:

- Der anvendes støjsvage ventilatorer.
- Foderanlæg, mølleri og tørrerier er placeret indendørs.
- Der anvendes støjsvag gyllepumpe (el).
- Alle porte og døre er lukket i forbindelse med fodring.
- Der fodres ikke om natten.
- Alle stalde er isolerede.

Transport

Ansøger oplyser flg. vedr. transporter:

Transporter forekommer i forbindelse med levering af foder, gødning, brændstof og andre forbrugsstoffer. Der sker desuden transporter i forbindelse med afhentning af levende og døde dyr samt internt på bedriften. Endelig er der transporter i forbindelse med udbringning af husdyrgødning samt hjemtransport af afgrøder.

Ansøger har anslået antallet af transporter:

Type	Antal/år Nudrift	Antal/år Ansøgt drift	Kommentarer
Indkøbt foder	52	40	Blander større del foder selv
Levering af smågrise	133	52	Der er færre, men større læs med grise
Afhentning af slagtegrise	133	52	Der er færre, men større læs med grise
Brændstof	-	13	
Husdyrgødning	246	246	
Hjemkørsel af foder	77	90	
Døde dyr	104	60	
Affald	26	30	
Øvrige	30	30	
Samlet antal transporter	749	609	

Tabel 4. Antal årlige transporter. En transport svarer til både en kørsel til og fra ejendommen.

De fleste transporter er med husdyrgødning og afgrøder. Derfor er belastningen af antallet af transporter i en kort afgrænset periode i forbindelse med sæsonen for gyllekørsel og høst. I højsæsonen kan det være nødvendigt med transporter i weekenden og uden for normal arbejdstid.

Afhentning og levering af smågrise sker ugentligt, afhængig af tilvækst, samt leverandør og slagteriets kapacitet og køreplaner. Andre transporter foregår normalt i dagtimerne og på hverdage. Afhentning af levende dyr kan dog ske døgnet rundt i henhold til slagteriets køreplaner. I højsæsonen kan det være nødvendigt med transporter i weekenden og uden for normal arbejdstid.

Hvis der bliver produceret flere grise på ejendommen, vil mængden af transporter stige.

Mængden af transporter i forbindelse med levering og afhentning af grise falder, som følge af at der sker færre, men større læs med grise. Mængden af transporter i forbindelse med indkøbt foder, falder også, da der på ejendommen sker en større produktion af hjemmeblandet foder. Derudover sker der færre transporter med døde dyr.

Kommunens vurdering

I Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984 om "ekstern støj fra virksomheder" anføres ingen grænseværdier for støjbelastningen fra virksomheder ved boliger i det åbne land. Dog anføres, at man som udgangspunkt ved fastsættelse af støjgrænser ved nærmestliggende boliger bør anvende de grænseværdier, der gælder for områder med blandet bolig- og erhvervsbebyggelse. Der stilles vilkår om overholdelse af disse grænseværdier.

Det er kommunens vurdering, at husdyrbruget kan drives, uden at dette medfører støjgener, herunder i betragtning af afstanden til følsomme omgivelser. Der stilles vilkår om, at virksomheden skal planlægge flest mulige støjende aktiviteter afviklet i dagperioden og være særlig agtpågivende omkring støjfrembringelse i natperioden, herunder fra mobile støjkluder.

Miljøstyrelsen har i orientering nr. 9/1997⁶ opstillet orienterende grænseværdier for lavfrekvent støj, infralyd og vibrationer. Grænseværdierne gælder indendørs i boliger mv. Det er kommunens vurdering, at husdyrbruget på Søgårdvej 121 i betragtning af typer og størrelser af produktionsanlæggene, samt afstanden fra støjkilder til omliggende beboelse, ikke kan forventes at ville frembringe lavfrekvent støj, infralyd eller vibrationer, som kan medføre gener i omgivelserne.

På den baggrund finder kommunen ikke, at der i denne godkendelse skal fastsættes vilkår med grænseværdier for disse påvirkninger. For at give mulighed for myndighedsmæssige indgreb stilles dog vilkår om, at husdyrbruget ikke må medføre påvirkninger i omgivelserne med lavfrekvent støj, infralyd eller vibrationer, som efter tilsynsmyndighedens vurdering er væsentlige. Tilsynsmyndigheden har herudover mulighed for at kræve evt. påvirkninger nærmere undersøgt, jf. § 53 i Husdyrbrugloven.

Det er kommunens vurdering, at transport til og fra ejendommens anlæg kan gennemføres, uden at det vil medføre væsentlig påvirkning af omgivelserne.

For at sikre mulighed for indgreb stilles der vilkår om, at Billund Kommune kan stille krav om, at beregning / måling af virksomhedens støjbelastning i omgivelserne udføres på virksomhedens bekostning. Desuden stilles der vilkår til transport og transportarealer på ejendommen, samt transport til og fra ejendommen.

Støv, fluer og skadedyr

Ansøger oplyser flg. vedr. støv:

Den primære støvkilde er støv fra ventilationsanlæg. I alle stalde er der overbrusningsanlæg.

I forbindelse med håndtering af foder, levering af foder m.m., kan der opstå støvgener. Alt foder opbevares i udendørs siloer eller indendørs i lukkede siloer.

Transport af foder mellem fodersiloerne og stalden foregår i et lukket system, derved er støvgener fra håndtering af foder meget begrænset.

Der er eget korntørringsanlæg på ejendommen, hvorfra der kan forekomme støv i forbindelse med korntørring ved høst.

Der anvendes vådfoder i alle stalde til slagtegrise.

Der bliver indblæst sojaskrå 10 gange årligt og mineraler 10 gange årligt. Dette er af kort varighed og giver ikke støvgener for omboende, da afstanden til naboer er relativ stor. Mængden af leveringer vil kunne stige, hvis der blive produceret flere grise i staldene.

I forbindelse med transporter vil der i tørre perioder kunne være lidt støvudvikling fra kørsel på grusvej.

Der anvendes snittet halm i nogle af staldene, men dette vil kun give støvgener inde i stalden og ikke for omboende.

Generelt vurderer ansøger, at støvgener fra ejendommen vil være relativt få og kortvarige og derfor ikke vil være til væsentlig gene for omkringboende naboer.

Ansøger oplyser flg. vedr. fluer og skadedyr:

For at bekæmpe skadedyr, som kan være til gene for selve ejendommen, foretages regelmæssig bekæmpelse af fluer, rotter og mus. Alle udendørs arealer samt områder omkring foderopbevaring holdes ryddelige og rene.

⁶ Miljøstyrelsens orientering nr. 9/1997 "Lavfrekvent støj, infralyd og vibrationer i eksternt miljø".

Fluer bekæmpes med godkendte fluebekæmpelsesmidler i et begrænset, nødvendigt omfang, og de til enhver tid nyeste retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi følges. Om sommeren eller i varme perioder, sker der nogle gange ugentlig pumpning af gylle, for at mindske mængden og genen fra fluer.

Rottebekæmpelse sker via godkendt skadedyrsbekæmpelse.

Kommunens vurdering

Støvudvikling kan opstå ved håndtering af foder og halm, og ved kørsel med landbrugsmaskiner, hvilket dog må vurderes at være begrænset. Det er kommunens vurdering, at de ansøgte ændringer ikke vil medføre væsentlig forøgelse af virksomhedens støvpåvirkning eller skadedyrsfrembringelse, og at ejendommen kan drives, uden at dette medfører væsentlig påvirkning af omgivelserne fra støv og skadedyr.

For at sikre mulighed for myndighedsmæssigt indgreb overfor gener fastsættes der vilkår om, at husdyrbruget ikke må give anledning til fluegener i omgivelserne, som tilsynsmyndigheden finder, er væsentlige, og der stilles krav om egenkontrol og afhjælpende foranstaltninger, hvis der sker væsentlig fluepåvirkning. Herudover stilles der krav vedrørende støvfrembringelse fra transport, og krav om opbevaring af foder, så der ikke er risiko for tilhold af skadedyr. Endelig stilles der krav om, at fluer skal bekæmpes iht. de veterinære bestemmelser.

Lys

Ansøger oplyser flg. vedr. lys:

Der er lys i staldene i forbindelse med arbejde i stalden, samt i den mængde og rytme, det er dyrevelfærdsmæssigt nødvendigt, ofte i tidsrummet 05:00-23:00.

Der kan forekomme lys i staldene udenfor normal arbejdstid, i forbindelse med levering og afhentning af dyr. De fleste stalde ligger, så de er afskærmet af enten eksisterende bygninger eller beplantninger.

Al udendørsbelysning er udelukkende orienteringslys og tændes efter behov. Der er udendørsbelysning ved gavlen af maskinhus (bygning 9, jf. bilag 2). Derudover er der orienteringslys, rundt omkring på ejendommen.

Der sker ikke ændringer af udendørsbelysningen som følge af udvidelsen. Eksisterende udendørs belysning vurderes ikke at være generende for omgivelserne og trafikken.

Kommunens vurdering

Det er kommunens vurdering, at ejendommen efter den ansøgte ændring fortsat kan drives, uden at dette medfører væsentlig lyspåvirkning af omgivelserne.

For at sikre mulighed for myndighedsmæssigt indgreb overfor gener stilles der vilkår om, at virksomheden ikke må give anledning til lyspåvirkning, som tilsynsmyndigheden finder væsentlig. Der stilles desuden vilkår om, at eventuelle nye udendørs lamper skal ophænges lavt og med afskærmet lyskilde, så lysets spredning begrænses til det nødvendige operationsområde.

Landskab og kulturmiljø

Ansøger oplyser flg.:

Ejendommen ligger indenfor særlig værdifuldt landbrugsområde. Indenfor disse områder forudses der ikke væsentlige konflikter mellem landbrugsdriften og de

omgivende arealanvendelser, og områderne skal i særlig grad anvendes til jordbrugsdrift.

Ejendommen ligger indenfor bevaringsværdigt landskab. I et bevaringsværdigt landskab skal landskabets karakter beskyttes og bevares, og nybyggeri må ikke forringe de landskabelige karaktertræk. Her ville ejendommen ikke komme i konflikt, da der ikke sker nybyggeri på ejendommen.

Ejendommen ligger delvist indenfor skovbyggelinjen. Dette vil ikke give konflikt, da der ikke sker nybyggeri på ejendommen. Udsynet til skoven og skovbryn vil blive bevaret.

Råstofområde, råstofinteresseområde. Dette vurderes ikke at blive påvirket af miljøgodkendelsen, da der ikke sker udgravninger eller nybyggeri, der begrænser eller påvirker råstofområdet negativt.

Kommunens vurdering

Søgårdvej 121 ligger i et landbrugslandskab med spredtliggende gårde. Ejendommen ligger i et område, der i kommuneplanen er udpeget som særligt værdifuldt landbrugsområde, hvor - i henhold til kommuneplanens retningslinjer - landbrugsudviklingsmuligheder og investeringsinteresser skal vægtes højt.

Ejendommen ligger desuden inden for et område, som i kommuneplanen er udpeget som større uforstyrret landskab, og grænser mod syd op til et område udpeget som bevaringsværdigt landskab.

De større uforstyrrede landskaber skal som udgangspunkt friholdes for større byggeri og større tekniske anlæg, så områdernes karakter af uforstyrrethed ikke påvirkes

De bevaringsværdige landskaber skal som hovedregel friholdes for byggeri og anlæg. Hvor byggeri tillades, må det ikke forringe de visuelle, kulturhistoriske, geologiske eller oplevelsesmæssige værdier. Hvor byggeri eller anlæg tillades, skal byggeriet besidde en høj arkitektonisk kvalitet, og samspillet med landskabet prioriteres højt. For bevaringsværdige landskaber skal der ved etablering af større byggeri og større anlæg uden for de udpegede områder tages hensyn til, at dette ikke forringer de visuelle og oplevelsesmæssige værdier i de udpegede områder.

Udover ovennævnte, ligger ejendommen uden for udpegede områder, som i kommuneplanen er omfattet af retningslinjer af hensyn til naturmæssige, geologiske eller kulturhistoriske værdier.

Ejendommen ligger delvist inden for skovbyggelinje. Driftsbygninger, der er nødvendige for jordbrugs- og fiskerierhvervene, er undtaget fra bestemmelserne om, at der ikke må bebygges indenfor skovbyggelinjer, jf. § 17 i Naturbeskyttelsesloven⁷. Det er kommunens vurdering, at det ansøgte opfylder kravet i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 34, stk. 3 om, at det skal være erhvervsmæssigt nødvendigt for ejendommens drift som landbrugsejendom.

Herudover ligger ejendommen ikke i områder, som i henhold til kortlægningen i Danmarks Miljøportal og Kommuneplan 2017 - 2029, er omfattet af fredninger eller bygge- og beskyttelseslinjer.

⁷ LBK nr. 1986 af 27/10/2021. Lov om naturbeskyttelse, med senere ændringer

Der etableres ikke nyt byggeri. Det er kommunens vurdering, at de ansøgte driftsændringer er i overensstemmelse med den eksisterende kultur- og landskabsmæssige anvendelse i området og med det tiltænkte formål.

Samlet set er det kommunens vurdering, at det ansøgte projekt ikke vil ændre oplevelsen af landskabet.

Driftsforstyrrelser og uheld

Ansøgninger skriver flg.:

Redegørelse for mulige uheld:

Umiddelbare risici for uheld i forbindelse med driften, der kan medføre en øget forurening, vil være: brand, uheld med eller ved gyllebeholderne, herunder f.eks. beskadigelse af gyllebeholderne ved strejfen eller påkørsel, eller på anden måde ved lækage eller overløb, der vil medføre udsivning af gylle. Eller spild af kemi eller olie.

Minimering af risiko for uheld

Hvis der sker spild af olie under påfyldning, som ikke umiddelbart kan fjernes ved afgravning eller ved brug af sugemateriale (savsmuld eller lign.), vil Alarmcentralen (tlf. 112) blive kontaktet. Hvis der er mistanke om, at olie eventuelt kan sive ud af tanken, vil tanken blive tømt for olie. Såfremt det drejer sig om en mængde, som ejer ikke selv har mulighed for at fjerne, vil enten brandvæsenet eller en slamsuger, der må tage imod olieaffald, blive kontaktet, så tanken kan blive tømt. Såfremt der er sket spild, der ikke kan fjernes, vil Alarmcentralen (tlf. 112) blive kontaktet.

Det eneste kemiske, der er på ejendommen, er sæbe til vaske af stalde, sæben opbevares i de enkle staldafsnit. Derudover opbevares der pesticid i aflåst kemirum.

Gyllebeholderne er underlagt 10-års kontrol, hvor en kontrollant kontrollerer beholderens tæthed og kabler over og under terræn. Derudover er gyllebeholderne placeret sådan, at den er under dagligt opsyn for eventuelle revner, rust på synlige kabler, gylleudsivninger og andet. Ved påkørsel eller strejfen af gyllebeholderne med maskiner eller andet vil eventuelle revner blive tilset med det samme og udbedret straks. Hvis revnen ikke kan udbedres ved egen hjælp, vil beholderproducenten blive kontaktet om assistance.

Gylletankene tømmes med selvlæssende gyllevogne påmonteret sugekran.

Minimering af gene og forurening ved uheld

Hvis gyllebeholderen skulle springe, vil alarmcentralen på tlf.: 112 blive kontaktet øjeblikkeligt. Ved drifts-uheld, hvor der er sket, eller hvor der er fare for at ske en større forurening af omgivelserne, vil alarmcentralen straks blive kontaktet på tlf.: 112. I tilfælde af lækage på gyllebeholderen vil der ikke ske en hurtig afstrømning, da terrænet omkring ejendommen er forholdsvist fladt. Det vil dog efterhånden løbe mod grøften nordøst for ejendommen. Denne kan nemt spærres ved at smide en halmballe eller jord i grøften.

Der er udarbejdet en beredskabsplan.

Kommunens vurdering

Husdyrbrugets anlæg ligger inden for et område med særlige drikkevandsinteresser samt et sprøjtemiddelfølsomt indvindingsområde, for hvilket der er udpeget et indsatsområde.

Det fremgår af BBR, at der er et antal olietanke på ejendommen.

Olietanke skal drives efter gældende Olietankbekendtgørelse, som fastlægger reglerne for tankenes indretning, drift, vedligeholdelse og sløjfning med henblik på at sikre mod forurening. Kommunen fører tilsyn efter bekendtgørelsen med, at reglerne overholdes, herunder at der er foretaget korrekt anmeldelse af ejendommens olietanke.

For at sikre mod forurening fra oplag af kemikalier, samt oplag af olie (oplag ud over oplag reguleret af Olietankbekendtgørelsen), stilles der vilkår om, at olier og kemikalier skal opbevares således, at væsker ikke kan tilledes jord, grundvand, overfladevand eller afløbssystemer, hvis der måtte ske udslip.

Der stilles desuden vilkår om, at tankning skal ske på et tæt, befæstet areal og således, at spild ikke kan ledes til jord, grundvand, overfladevand eller afløbssystemer, og at tankpistol ikke må kunne fastlåses i åben stilling, medmindre pistolen er udstyret med en automatisk stopfunktion, som afbryder pumpning, når tanken er fuld.

Der stilles vilkår om, at der til enhver tid skal forefindes en opdateret beredskabsplan for ejendommen, og at denne skal forevises tilsynsmyndigheden på forlangende. Desuden er der stillet vilkår om, at virksomheden skal alarmere alarmcentralen ved uheld, som medfører risiko for forurening af miljøet. I forhold til at forebygge forurening fra gyllehåndtering har kommunen vurderet, at Husdyrgødningsbekendtgørelsens regler generelt er tilstrækkelige til at sikre mod forurening fra gyllehåndtering. Der stilles derfor alene vilkår om opsyn ved pumpning af gylle.

Projektets påvirkninger af omgivelserne – naturmæssige forhold

Kommunen skal i henhold til § 34 i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen ved godkendelse vurdere, om den ansøgte etablering, udvidelse eller ændring af husdyrbruget kan indebære væsentlig virkning på miljøet, herunder i forhold til omgivelsernes sårbarhed og kvalitet, i forhold til navnlig:

- natur med dens bestande af vilde planter og dyr og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer eller fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særlig sårbart over for næringsstofpåvirkning.

I Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen er der fastlagt beskyttelsesniveauer for ammoniak, som skal anvendes ved vurdering af, om der er væsentlige miljøpåvirkninger af kategori 1-, 2-, og 3-natur:

- Kategori 1-natur: De ammoniakfølsomme naturtyper, jf. § 7 i Husdyrbrugloven, der fremgår af bilag 3, pkt. D i Husdyrgodkendelsesbekendtgørel-

sen, uanset størrelse, hvis de er beliggende inden for et Natura 2000-område og er omfattet af udpegningsgrundlaget og kortlagt samt heder og overdrev i øvrigt, som er beliggende inden for et Natura 2000-område og omfattet af § 3 i lov om naturbeskyttelse.

- Kategori 2-natur: De ammoniakfølsomme naturtyper, der er beliggende uden for Natura 2000-områder, jf. § 7 i Husdyrbrugloven, i form af
 - a) højmoser,
 - b) lobeliesøer,
 - c) heder, der i sig selv er større end 10 ha og omfattet af § 3 i lov om naturbeskyttelse, og
 - d) overdrev, der i sig selv er større end 2,5 ha og omfattet af § 3 i lov om naturbeskyttelse.

- Kategori 3-natur: De ammoniakfølsomme naturtyper, der ikke er omfattet af kategori 1-natur eller kategori 2-natur, og som er beliggende uden for Natura 2000-områder, i form af
 - a) heder, der er omfattet af § 3 i lov om naturbeskyttelse,
 - b) moser, der er omfattet af § 3 i lov om naturbeskyttelse,
 - c) overdrev, der er omfattet af § 3 i lov om naturbeskyttelse, og
 - d) ammoniakfølsomme skove.

I bekendtgørelsen er der for ovennævnte naturtyper fastlagt beskyttelsesniveauer for ammoniakdepositioner fra husdyrbrug. Af bekendtgørelsen fremgår, at kommunen i særlige tilfælde kan stille vilkår, som rækker udover beskyttelsesniveauet fastsat i bekendtgørelsen.

I henhold til § 7 og § 10 i Habitatbekendtgørelsen⁸ skal kommunens vurdering omfatte en konkret vurdering af påvirkningen af udpegede områder og arter.

Anlæggets nærhed til kategori 1- og 2-natur

I henhold til § 7 i Husdyrbrugloven kan etablering, udvidelse og ændring af husdyranlæg eller gødningsopbevaringsanlæg på husdyrbrug ikke tillades indenfor eller i en afstand på mindre end 10 m til kategori 1- og 2-natur.

Billund Kommune kan på baggrund af nationale datasæt i kortlægningen i Husdyrgodkendelse.dk konstatere, at de ansøgte udvidelser og ændringer overholder de krævede afstande.

Ammoniakdeposition i naturområder fra anlægget

I ansøgningssystemet Husdyrgodkendelse.dk er der foretaget beregninger af anlæggets ammoniakemissioner, som viser, at den samlede emission efter den ansøgte udvidelse bliver på 3.496 kg N/år. Dette indebærer en meremission i forhold til nudriften på 26 kg N/år, og en stigning i meremission i forhold til driften for 8 år siden på 145 kg N/år.

⁸ BEK nr. 2091 af 12/11/2021. Bekendtgørelse om udpegnings- og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter

I ansøgningssystemet er der foretaget beregninger af anlæggets ammoniakdeposition i en række naturtyper i et område omkring anlægget. Indhold og resultater af beregningerne er vist i skemaet nedenfor, hvor også oplysninger om naturtyperne er opført.

Naturpunkt (jf. bilag 4)	Naturkategor	Naturtype	Afstand fra anlægget (m)	Merbelastning 8 år (Kg N/år)	Merbelastning (Kg N/år)	Totalbelastning (Kg N/år)	Ruhead natur
1.1	1	Hede	5.150	0	0	0	Bn
1.2	1	Overdrev	8.130	0	0	0	Bn
2.1	2	Hede	4.000	0	0	0	Bn
2.2	2	Hede	3.030	0	0	0	Bn
3.1	3	Hede	515	0	0	0,3	S
3.2	3	Hede	920	0	0	0,1	Mk

Tabel 5. Ammoniakdepositionen i omliggende natur. Mk = Blandet natur med middel bevoksning, Bn = Blandet natur med lav bevoksning, S = Skov

I beregningerne er det lagt til grund, at ruheden i oplande mellem anlægget og naturpunkterne er "Landbrug". Billund kommune finder, at de anvendte ruheder er et retvisende grundlag.

Ammoniakpåvirkning af kategori 1- og 2-natur

Det fremgår af § 26 i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, at den tilladte totaldeposition i kategori 1-natur reduceres afhængigt af, om der er andre husdyrbrug, som medfører påvirkning i det samme område. Der er kumulation med ammoniakdeposition fra ét andet husdyrbrug i kategori 1-naturpunktet 1.1. Det vil sige, at depositionen af ammoniak fra husdyrbruget (stald og lager) inklusiv det ansøgte (totaldeposition) til disse naturarealer maksimalt må være 0,4 kg N/ha/år. Det er overholdt for alle de pågældende naturarealer, jf. beregningsresultaterne i ovenstående tabel.

I ansøgningen i Husdyrgodkendelse.dk er der foretaget beregninger af ammoniakdepositionen i 2 stk. kategori 2-natur (heder), jf. ovenstående tabel. Kommunen kan på baggrund af nationale datasæt i kortlægningen i Husdyrgodkendelse.dk konstatere, at der ikke er andre kategori 2-naturarealer indenfor relevante afstande fra anlægget.

Totaldepositionen af ammoniak fra husdyrbruget må i henhold til § 27 i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen ikke overstige 1,0 kg N/år i kategori 2-natur, hvilket overholdes, jf. beregningsresultaterne i ovenstående tabel.

På baggrund af en gennemgang af det ansøgte projekt og en sammenstilling med naturområder i nationale datasæt i kortlægningen i Husdyrgodkendelse.dk kan

kommunen konstatere, at bekendtgørelsens generelle beskyttelsesniveauer ikke medfører, at der skal stilles særlige krav til ammoniakfordampningen.

I ovenstående afsnit "Stalde og produktioner" og "Gødningsproduktion og -opbevaring" har kommunen fastsat vilkår, som sikrer, at de i beregningerne forudsatte anlægsindretninger og driftsformer, som har betydning for ammoniaktabet til omgivelserne, bringes i anvendelse på husdyrbruget.

Natur omfattet af Habitatbekendtgørelsens regler, herunder kategori 1-natur
Afstanden fra ejendommen til nærmeste internationale naturbeskyttelsesområde, EF-habitatområde nr. 74 og EF-fuglebeskyttelsesområde nr. 48, *Hedeområder ved Store Råbjerg*, er 5 km.

Hedeområder ved Store Råbjerg er udpeget for at beskytte en række arter og naturtyper. For *Hedeområder ved Store Råbjerg* gælder, at områdets centrale elementer er det store plantageområde, Gyttegård Plantage, og de store hede- og moseområder ved Store Råbjerg, Grene Sande og Præsteflod. Igennem området løber Grene Å, der er en del af Grindsted Å/Varde Å-systemet. Især næringsstofbelastningen fra luften udgør en trussel mod alle de registrerede naturtyper i beskyttelsesområdet. Ligeledes er tilgroning med bjergfyr en trussel.

Som det fremgår af det foregående afsnit, overholder det ansøgte projekt det beskyttelsesniveau, der er fastsat i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen for kategori 1-natur.

Det er på ovenstående baggrund Billund Kommunes vurdering, at godkendelsen af det aktuelt ansøgte projekt på Søgårdvej 121 ikke vil medføre en væsentlig påvirkning med ammoniak af internationale beskyttelsesområder, hverken i sig selv eller i sammenhæng med andre projekter.

Påvirkning af arealer omfattet af Naturbeskyttelseslovens § 3, herunder kategori 3-natur

Om kategori 3-natur fremgår af Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 29, at kommunen skal vurdere, om der skal stilles krav til den maksimale merdeposition. Der kan dog ikke stilles skrappe krav end 1,0 kg N/ha pr. år. Kommunen kan endvidere i særlige tilfælde stille krav til den maksimale deposition, jf. § 36, stk. 2 – 5, hvis der er tale om en væsentlig påvirkning af særlige regionale eller lokale beskyttelsesinteresser.

Inden for en radius af 1.000 meter fra ejendommen ligger flere udpegede § 3 arealer. Der er i husdyrgodkendelse.dk beregnet merbelastning og totalbelastning til to kategori 3-naturpunkter, jf. ovenstående tabel. Disse naturarealer er vist i bilag 4 som punkt 3.1 og 3.2. Disse to punkter er også repræsentative for nærmeste kategori 3-skove (naturligt tilgroede lysåbne arealer). Der er i begge punkter beregnet en merbelastning på 0,0 kg N/ha i forhold til 8 års-driften.

Da merdepositionen i forhold til 8-års driften på de nævnte naturarealer ikke overstiger 1 kg N/ha/år, er det kommunens vurdering, at der ikke vil kunne påvises en biologisk effekt på arealerne.

Der ligger ingen § 3 registrerede engarealer inden for 1.000 meter af ejendommen.

Der ligger en række § 3 registrerede småsøer inden for 1.000 meter af ejendommen. Søer er ikke omfattet af beskyttelsesniveauerne i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen. Hovedparten af næringsstofftilførslen til søer og vandhuller stammer fra afstrømning fra de tilstødende arealer. Kommunen har ingen gældende retningslinjer for søer, men forholder sig til, hvorvidt der er tale om søer, der burde behandles jf. reglerne i § 7 i Husdyrbrugloven. Husdyrbruglovens § 7 omhandler ammoniakfølsomme søer, herunder kalkrige søer og vandhuller med kransnålalger samt brunvandede søer og vandhuller. Kommunen vurderer, at ingen af søerne inden for 1.000 meter af anlægget hører til disse kategorier.

Kommunens vurdering

Bekendtgørelsens beskyttelsesniveau for ammoniakpåvirkningen er fastsat ud fra bedste videnskabelige viden, som sikrer, at der med overholdelse af dette beskyttelsesniveau ikke vil kunne påvises en biologisk ændring af naturområderne. Da udvidelsen overholder beskyttelsesniveauet for ammoniakdeposition på ammoniakfølsom natur beliggende nærmest ejendommen, er det kommunens vurdering, at beskyttelsesniveauerne ligeledes er overholdt for øvrig natur i nærområdet.

Samlet set er det Billund Kommunes vurdering efter gennemgang af de repræsentative § 3 områder inden for 1.000 meter fra ejendommen, at der kan meddeles miljøgodkendelse til det ansøgte projekt, uden at det i sig selv eller i sammenhæng med andre projekter vil medføre en væsentlig påvirkning af § 3 registreret natur med ammoniak.

På ovenstående baggrund, er det kommunens vurdering, at anlæggets ammoniakemission, herunder i forbindelse med andre planer og projekter, ikke vil give anledning til væsentlig påvirkning af nævnte naturforhold. Kommunen finder således ikke, at der i den konkrete sag er særlige forhold, som kan begrunde en skærpeelse af det generelle beskyttelsesniveau i forhold til ammoniakfordampningen.

Påvirkning af beskyttede arter (Bilag IV fredede, rødlistede og gullistede)

Bilag IV arter

Arter der fremgår af Habitatdirektivets bilag IV, har i henhold til habitatdirektivets artikel 12⁹ krav på streng beskyttelse, uanset om de forekommer inden for et af de udpegede habitatområder eller udenfor.

Bilag IV arter, der kan have leve-, yngle- eller fødesøgningssted ved husdyrbruget på Søgårdvej 121 eller ved ejendommens udbringningsarealer, kunne være løgfrø, stor vandsalamander, markfirben, vand-, syd- og langøret flagermus. Derudover vil Odderen sandsynligvis findes i tilknytning til flere af vandløbene i området. Flere af disse arter er ligeledes omfattet af artsfredninger eller optaget på rødlisten.

Spidssnudet frø, løgfrø og stor vandsalamander

⁹ Habitatdirektivet fra 1992 (Rådets direktiv 92/43/EØF om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter med senere ændringer)

I Billund Kommune er spidssnudet frø almindelig udbredt. Dertil kommer nogle områder med særlige paddeinteresser udpeget i forbindelse med Ribe Amts Naturkvalitetsplan. I en række vandhuller i disse områder er paddefaunaen særlig rig, og her findes foruden spidssnudet frø og løgfrø, stor vandsalamander. Alle tre arter er på habitatdirektivets bilag IV, og løgfrøen er også rødlistet.

Stor vandsalamander (*Triturus cristatus*)

Yngler og lever forår og sommer i næringsfattige vandhuller uden fisk og ænder. De voksne individer lever en stor del af året på land, i skove og haver. Arten kan være ret almindelig i vandhuller midt ude på dyrkede marker. Trusler mod stor vandsalamander og årsag til artens tilbagegang er, at vandhullerne forurenes gennem for mange næringsstoffer og derfor gror til, og at der udsættes fisk og ænder i vandhuller.

Udyrkede bræmmer omkring vandhuller kan være med til at sikre, at vandet ikke bliver næringsbelastet, men samtidig er det vigtigt, at beplantning omkring vandhullerne holdes nede, så lys og varme kan nå vandet.

Spidssnudet frø (*Rana arvalis*)

Findes overalt i Danmark, men er gået tilbage i antal. Den yngler i mange forskellige slags vandhuller og lever udenfor yngletiden på fugtige steder tæt på vandhullerne. Udover at arten er opført på bilag IV, er arten fredet og med på gulliste 1997.

Spidssnudet frø er gået tilbage på grund af mangel på passende leve- og ynglesteder, da mange vandhuller er blevet fyldt op, groet til eller forurenet, og moser og enge er blevet afvandet. Vandhuller mister også status som egnede levesteder, når der udsættes fisk eller ænder.

Etablering af nye vandhuller samt vedligeholdelse af eksisterende ved at hindre tilgroning vil medvirke til at bevare og øge bestanden af spidssnudet frø.

Løgfrø (*Pelobates fuscus*)

Løgfrøen karakteriseres som sårbar, og den samlede bestand i Danmark er gået voldsomt tilbage. Der findes endnu væsentlige bestande i dele af Billund Kommune samt et par andre steder i det tidligere Ribe Amts område. Billund Kommune har derfor en særlig forpligtelse til at sikre løgfrøens levesteder.

Løgfrøen yngler i vandhuller, men findes mest på dyrkede marker hvor den graver sig ned i dagtimerne og kommer frem for at jage om natten. Udover mangel på passende yngleområder er en af truslerne mod løgfrøen, at store landbrugsmaskiner dræber frøerne, når der høstes, pløjes og harves på de marker, hvor dyrene opholder sig. Løgfrøen klarer sig bedst i landskaber, hvor landbruget ikke er så intensivt, eller hvor områderne ikke dyrkes.

Løgfrø er fredet og findes på habitatdirektivets bilag IV. Arter der fremgår af direktivets bilag IV, har i henhold til habitatdirektivets artikel 12 krav på streng beskyttelse, uanset om de forekommer inden for et af de udpegede habitatområder eller udenfor.

Odder (*Lutra lutra*)

Odderen forekommer ved vandløb og søer i store dele af Jylland og er registreret i Varde Å, Ansager Å og Grindsted Å. Det er derfor nærliggende at tro, at odderen vil være gæst i de vandløb, der ligger nær ejendommen eller i tilknytning til bedriftens udbringningsarealer. De største trusler mod odderen er fysisk ødelæggelse og forstyrrelse af yngle- og rasteområder.

*Birkemus (*Sicista betulina*)*

Birkemus hører til blandt Danmarks mest sjældne pattedyrarter. Arten er fundet i det vestlige Limfjordsområde og i et bælte tværs over Sydjylland fra Esbjerg til Ribe i vest til Vejle og Kolding i øst. Birkemus lever i områder, hvor fugtige arealer såsom enge, vandløbs- og vældområder står i tæt forbindelse med tørre biotoper i form af heder, afgræssede, stejle skrænter, ekstensivt dyrkede marker eller skov. Følgende vurderes at kunne have betydelig skadelig indvirkning på arten: Dræning, opfyldning af vandhuller og væld m.v., samt ødelæggelse af diger, skrænter, overdrevsbakker m.v.

Kommunens vurdering

Der ligger flere § 3 registrerede søer inden for en afstand af 1.000 meter fra ejendommen. Nærmeste registrerede Bilag IV art er stor vandsalamander, der er registreret i en afstand af ca. 1,3 km af ejendommen.

En miljøgodkendelse af det ansøgte projekt vil ikke medføre fysisk påvirkning af nærliggende vandløb eller søer, ligesom driften af ejendommen ikke vurderes at medføre øget forstyrrelse af nærliggende vandløb og søer.

Det er Billund Kommunes vurdering, at det ansøgte projekt ikke vil have en væsentlig påvirkning på de omtalte Bilag IV arter eller deres levesteder.

Ud over de nævnte Bilag IV arter har Billund Kommune ikke kendskab til øvrige beskyttede arter, der kunne tænkes at blive påvirket af en godkendelse af det ansøgte projekt.

Bedste tilgængelige teknik (BAT)

I ovenstående gennemgang er ansøgers oplysninger om anvendelse af BAT indarbejdet i de enkelte afsnit. Herudover oplyser ansøger følgende:

BAT – management:

- Bedriftens medarbejdere uddannes løbende gennem kurser og efteruddannelse.
- Medarbejderne er orienteret om at ejendommen er miljøgodkendt, og hvilket ansvar der dermed følger.
- I bedriftens driftsregnskab registreres forbrug af vand, energi, indkøbt foder, pesticider og handelsgødning.
- Gyllen analyseres for indhold af kvælstof og fosfor.
- Rengøring i og omkring siloer og bygninger foretages jævnligt med henblik på at minimere risikoen for lugt, og for at der ikke skal opstå uhygiejniske forhold.
- I forbindelse med indretningen af produktionsanlægget er der fokus på, at indretningen tager hensyn til en rationel drift, af hensyn til ressourceforbruget i driften og af hensyn til de daglige arbejdsgange.

- Sigtet med anlægget er, at der ud fra et proportionalitetssynspunkt er fokus på hvilke staldsystemer, der er bedst anvendelig i relation til miljø, arbejdsforbrug og dyrevelfærd for at fremtidssikre virksomheden.
- På bedriften er der udarbejdet beredskabsplan, således at skade ved uheld kan minimeres.
- Der er faste procedurer/rutiner i forhold til bortskaffelse af bedriftens spild og affaldsstoffer, levering af foder, transporter m.m.
- Bedriften efterlever kravene med tilhørende egenkontrolprogram i "Danish"- produktstandarden. En DANISH-godkendelse er landmandens kvalitetsstempel på, at forholdene i besætningen lever op til dansk lovgivning og branchens egne krav. Den omhandler primært forhold vedr. dyrevelfærd, fødevarerikkerhed og sporbarhed i primærproduktionen. Endvidere stilles der krav om renholdelse, skadedyr, foderopbevaring og generelt management. Der iværksættes et reparations- og vedligeholdelsesprogram for at sikre, at bygninger og udstyr er i driftklar stand.
- Før udbringning af gylle varsles naboer, så der kan tages hensyn til f.eks. større begivenheder som konfirmation o. lign. En del af gyllen nedfældes for at minimere lugtgener.

Der stræbes efter at leve op til målene for godt landmandskab. Dette betyder bl.a.:

- At hjælpestoffer som gødning, plantebeskyttelsesmidler, medicin og energi bruges under hensyntagen til miljø og sundhed.
- At brugen af næringsstoffer optimeres på ejendomsniveau under hensyntagen til afgrødernes behov og det økonomiske afkast.
- At der sikres en høj udnyttelse af næringsstoffer ved udarbejdelse af mark- og gødningsplaner. Herved sikres, at tildeling af kunst- og husdyrgødning sker ud fra afgrødernes behov og næringsstof-norm på den enkelte mark, således der sker mindst muligt tab til det omgivende miljø. Endvidere laves der en årlig opgørelse i form af gødningsregnskaber over at forbruget gødning ikke er større end normerne foreskriver.

Kommunens vurdering

IE-husdyrbrug omfatter i henhold til § 16 a, stk. 2, i Husdyrbrugloven, husdyrbrug med:

- 1) flere end 750 stipladser til søer,
- 2) flere end 2.000 stipladser til fedesvin (over 30 kg) eller
- 3) flere end 40.000 stipladser til fjerkræ.

For IE-husdyrbrug har EU udarbejdet en BAT-konklusion "Intensivt opdræt af fjerkræ eller svin", offentliggjort den 21. februar 2017, som på baggrund af EU's BREF – note "Intensivt opdræt af fjerkræ eller svin, juli 2003" anfører, hvad der betragtes som BAT.

På den baggrund er der i Husdyrbrugloven og Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen optaget en række bestemmelser, som skal sikre, at der på IE-husdyrbrug anvendes BAT i bred forstand, hvilket ud over de direkte forureningspåvirkninger omfatter en række indretnings- og driftsmæssige forhold med hensyn til miljøpåvirkninger, affaldsfrembringelse og ressourceforbrug mv.

Husdyrbruget på Søgårdvej 121 er et IE-husdyrbrug og er således omfattet af ovennævnte BAT-krav. I ovenstående miljøtekniske beskrivelse og vurdering af husdyrbruget er der i de enkelte afsnit redegjort for BAT-krav, der er implementeret som bestemmelser i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, herunder krav vedrørende ammoniakemissioner.

I forhold til de øvrige BAT-krav, jf. ovennævnte referencer, er der i skemaet i bilag 3 foretaget en systematisk vurdering af, om det eksisterende og fremtidige husdyrbrug i nødvendigt omfang bringer BAT i anvendelse.

Det er på ovenstående baggrund kommunens vurdering, at der med de valgte løsninger for anlæg og drift – herunder i sammenhæng med de stillede vilkår – træffes de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik.

Denne miljøgodkendelse er meddelt på grundlag af, at de oplyste teknikker jf. bilag 3 bringes i anvendelse. På den baggrund bør husdyrbruget til enhver tid kunne redegøre for, at dette grundlag er til stede. Der stilles vilkår om, at virksomheden skal kunne redegøre for, at indretning og drift af det samlede husdyrbrug er i overensstemmelse med de oplyste teknikker i bilag 3.

Ophør

I tilfælde af ophør af produktionen oplyser ansøger flg.:

Ved ophør af driften af husdyrbruget, vil det blive sikret, at de nødvendige foranstaltninger for at undgå forureningsfare foretages, og at stedet bringes tilbage i tilfredsstillende tilstand. Oplagret husdyrgødning, affald, maskiner og andet materiel vil blive bortskaffet. Gyllekanaler og gylletanke vil blive rengjort, så der ikke er fare for forurening med husdyrgødning.

Kommunens vurdering

Der stilles vilkår, som skal sikre, at der ved ophør af driften træffes de nødvendige foranstaltninger for at undgå forureningsfare, og at gødning, spildevand og affald skal bortskaffes efter gældende regler og vilkår. Dette er i overensstemmelse med krav om vilkårsstillelse, jf. Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 36, stk. 1, nr. 12.

Ved ophør af aktiviteter på husdyrbruget finder kapitel 4 b i lov om forurennet jord desuden anvendelse, jf. Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 51, stk. 1. I § 51 er det defineret, hvad der forstås ved ophør. Af § 51, stk. 3, fremgår bl.a., at husdyrbrug senest 4 uger efter driftsophør skal anmelde dette til tilsynsmyndigheden med oplæg til en vurdering efter § 38 k, stk. 1, i lov om forurennet jord.

Da disse krav reguleres direkte af bekendtgørelsens regler, skal der ikke fastsættes vilkår herom i denne afgørelse.

Alternative muligheder

Det er anført i den indsendte miljøkonsekvensrapport, at da der er tale om godkendelse af eksisterende stalde, er der ikke vurderet på alternative placeringer eller udvidelsesmuligheder. Ansøger bemærker, at der med nærværende ansøgning, alene er tale om en godkendelse af eksisterende drift – herunder de løben-

de effektiviseringer der er foretaget i den eksisterende ramme over årene siden sidste godkendelse.

Kommunens vurdering

I henhold til Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 1, afsnit C og F, skal ansøgere om godkendelse efter lovens § 16 a, stk. 2, oplyse om rimelige alternative løsninger, som ansøger har undersøgt, herunder væsentlige alternativer til teknologi, teknik og foranstaltninger, og som er relevante for det ansøgte og dets særlige karakteristika, og hovedårsagerne til den eller de valgte løsninger under hensyn til det ansøgtes indvirkninger på miljøet.

Kommunen finder ikke, at det ansøgte indebærer miljøpåvirkninger, som medfører, at der bør foretages yderligere vurderinger af alternativer.

Samlet vurdering

Billund Kommune vurderer, at der med de fastsatte vilkår kan meddeles godkendelse til fortsat drift af husdyrbruget med de ansøgte ændringer, da:

- Der er truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik,
- Husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne sårbarhed og kvalitet, samt
- Udvidelse og drift af husdyrbruget ikke medfører væsentlige indvirkninger på miljøet.
- Energi- og råvareforbruget udnyttes mest effektivt.
- Mulighederne for at substituere særligt skadelige eller betænkelige stoffer med mindre skadelige eller betænkelige stoffer er udnyttet.
- Produktionsprocesserne er optimeret i det omfang det er muligt.
- Affaldsfrembringelse undgås, og affaldshierarkiet, jf. § 6 b i lov om miljøbeskyttelse, iagttages.
- Der i det omfang forureningen ikke kan undgås, er anvendt bedste tilgængelige rensningsteknik.
- Der er truffet de nødvendige foranstaltninger med henblik på at forebygge uheld og begrænse konsekvenserne heraf.

Det vurderes desuden, ud fra de ovenstående beskrivelser og vurderinger samt ansøgers øvrige oplysninger i miljøkonsekvensrapporten, at det ansøgtes væsentlige direkte og indirekte virkninger ikke vil have en negativ påvirkning på flg. punkter:

1. Befolkningen og menneskers sundhed.
2. Biologisk mangfoldighed med særlig vægt på kategori 1- og 2-natur samt bilag IV-arter.
3. Jordarealer, jordbund, vand, luft og klima.
4. Materielle goder, kulturarv og landskabet.
5. Samspillet mellem to, flere eller alle faktorer efter 1-4.
6. Sårbarhed i forhold til risici for større ulykker eller katastrofer som følge af ovennævnte faktorer.

Bilag

- Bilag 1: Lokalisering af husdyrbuget
- Bilag 2: Situationsplan
- Bilag 3: BAT-skema
- Bilag 4: Naturpunkter